LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.)	$10.00
Kanadoje	$10.00
Kitur užsienyje	12.00
Jungtinėse Valstijose	$9.00

Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 92 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, Gruodžio (December) 8, 1970, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 59-ieji

KRISLAI

Nepasilikime skolingi
Jų šumas
Bendra, sveika nuomonė
Beteisiai kardinolai
Geriau, kad nebūtų
O vistiek stebuklas!

— A. Bimba —

Šie metai eina prie pabaigos. Tik retas kuris laisvietis nepriklauso kokiai nors lietuviškai organizacijai. Didelė mūsų skaitytojų dauguma yra didžiosios Lietuvių Literatūros Draugijos nariais.

Bendrai paėmus, šie metai yra geri Draugijos nariams metai. Jie gavo net dvi knygas ir visus keturius žurnalo "Šviesa" numerius. Bet žinau, kad beveik visose kuopose dar yra už šiuos metus duoklių nepasimokėjusių narių. Gal dėl apsileidimo, gal dėl pamiršimo — nesvarbu. Svarbu, kad nė vienas narys neišsibrauktų dėl nepasimokėjimo duoklių. Svarbu, kad nė vienas nebaigtų šių metų Draugijai skolingas.

—:—

Ne tik lietuviškas, bet ir bendrai Amerikos reakcinis elementas turi "gražaus" darbo dėl jūrininko Simo Kudirkos (ar Simano Gruzdės) "žygio". Kodėl, girdi, jam, kai jis iš tarybinio laivo išoko į amerikinį laivą, nebuvo suteikta politinė prieglauda?

Kaip ten iš tikrųjų buvo, tai vis kai kas neaišku. Tik žinoma, kad Simas tarybiniame laive apsivogė ir ieškojo progos pasprukti nuo atsakomybės. Nepavyko. Amerikinio laivo kapitonas atsisakė gelbėti vagį nuo atsakomybės. Simas nėra joks politinis pabėgėlis.

—:—

Holandijos sostinėje Hagoje įvyko Tarptautinės Civilinės Aviacijos organizacijos susirinkimas. Dalyvavo 77 šalių atstovai. Buvo svarstomas lėktuvų grobimo klausimas.

Džiugu, kad bent jau tuo klausimu Tarybų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų delegacijos buvo vienos, bendros, sveikos nuomonės, būtent, kad lėktuvų grobimas yra ne politinis, bet grynai kriminalinis aktas.

Reikia tikėtis, kad šis susirinkimas padės prieiti susitarimo lėktuvų grobikus vadinti kriminalistais ir juos tokiais traktuoti. Toks susitarimas padarytų grobimams galą.

—:—

Popiežius Paulius VI patvarkė, kad naujo popiežiaus rinkimuose neturi teisės dalyvauti ir balsuoti tie kardinolai, kurie jau atšventė savo 80-ąjį gimtadienį.

Tokiais beteisiais tampa 25 kardinolai. Matyt, popiežius tokio amžiaus žmones laiko jau silpnapročiais. Tai baisus įžeidimas visiems katalikams, sulaukusiems 80 metų amžiaus.

Šiomis dienomis abudu militariniai blokai — NATO ir Varšuvos Paktas — laikė susirinkimus. NATUI priklauso 14 kapitalistinių šalių, o Varšuvos Paktui septynios socialistinės šalys.

Iš pranešimų sužinome, kad NATO susirinkime daug kalbėta apie sustiprinimą militarinio pajėgumo, ypač reikalauta, kad Amerika nemažintų savo militarinių jėgų Europoje. Varšuvos Pakto susirinkime džiaugtasi, kad visos socialistinės šalys yra vieningo nusistatymo Vietnamo karo ir Vidurio Rytuose konflikto klausimais.

Žinoma, būtų geriau, kad militarinių blokų iš viso pasaulyje nebūtų. Jie tik skatina ginklavimosi lenktynes. Socialistinės šalys norėtų Varšuvos Paktą panaikinti, bet kapitalistinės šalys nenori nė kalbėti apie panaikinimą NATO.

—:—

Labai mažai bekalbama apie širdies persodinimo meną. Matyt, mokslininkai prieėjo išvados, kad tai tebėra pavojingas užsiėmimas medicinoje. Tačiau stebuklas, kad net 23 žmonės su svetimomis širdimis tebegyvena. Vienas jų, Louis B. Russell, jau visus trejus metus išgyveno su kito žmogaus širdimi!

Žiemą žmonių mirtingumas gali smarkiai padidėti, ypač tarp sergančių širdies ligomis

Washingtonas. — Sveikatos ekspertai pranašauja, kad šią žiemą žmonių mirtingumas gali smarkiai padidėti. Dr. Mullally nurodo, kad žiemos metu gali mirti apie 100,000 žmonių nuo influenzos, plaučių uždegimo ir kitokių limpamų ligų.

Nuo širdies ligų kasmet miršta maždaug po 750,000. Žiemos metu miršta daugiau kaip pusė to skaičiaus. Mirtingumas nuo širdies ligų padidėja, kai šaltis siekia 30 laipsnių ar esti dar šalčiau.

Dr. Mullally daleildžia. kad šią žiemą gali mirti apie 15,000 nuo gimimo dienos iki metų amžiaus vaikučių nuo kvėpavimo virusų (bakterijų).

Texas valstijoje, San Antonio mieste difterijos epidemija su šalčiais padidėjo. Gerai, kad ji nepersimeta į kitus miestus.

Sveikatos ekspertai pataria visiems žiemos laiku saugoti savo sveikatą, neperšalti, gerai maitintis sveiku maistu.

Italijos skyrybų įstatymas laimėtas prieš Vatikaną

Roma. — Italijos parlamentas 322 balsais prieš 278 priėmė naują įstatymą, kuriam daugiausia priešinosi Romos katalikų bažnyčia. Popiežius Paulius dėjo daug pastangų, kad Italija ir toliau pasiliktų be skyrybų (divorsų) įstatymo, nes Vatikanas draudžia katalikų šeimoms skirtis. Bet popiežius pralaimėjo.

Skyrybų įstatymą rėmė socialistai, komunistai, liberalai ir kitos pažangios organizacijos. Sakoma, daugiau kaip milijonas porų laukė to įstatymo. Dabar tos poros galės išsiskirti legaliai.

Kissingeris visur saugomas

Washingtonas. — Prezid. Nixono patarėjas Kissingeris dabar visur saugomas slaptos sargybos, kad niekas jo nekidnapintų.

Ypač po to, kai FBI direktorius Hooveris paskelbė "sąmokslą kidnapinti aukštą valdininką", Kissingeriui paskirta dar didesnė sargyba.

Lisbonas, Portugalija. — Vakarų Vokietijos ambasadorius Schmidt-Horix ir jo žmona nusižudė, pranešė ambasados pareigūnas.

Militarinis teismas teisia 15 baskų vadų

Burgos, Ispanija. — Karo teismas teisia 15 Baskijos nacionalistų vadų. Jiems gręsia mirties bausmė už kovą prieš fašistinį Franko režimą. Protestai kyla visoje šalyje. Reikalauja juos išlaisvinti.

Tuo pačiu metu kas tai kidnapino Vakarų Vokietijos konsulą E. Beihl. Kidnaperiai informavo, kad Beihlo likimas gali būti toks, koks bus teisiamų 15 baskų kovotojų.

Gvinejos armija atmuša įsiveržėlius

Conakry. — Gvinėjos armija kelintu kartu atmuša portugalų įsiveržėlius. Viename mūšyje užmušė daugiau kaip 50 priešų, suėmė daugiau kaip 100.

Portugalai veržiasi į Gvinėją tikslu sunaikinti judėjimą, kuris siekiasi išlaisvinti Portugalijos valdomą Gvinėją.

Gyvybė gali būti kitose planetose

Washingtonas. — Amerikiečiai mokslininkai, Australijoje tyrinėję pereitais metais nukritusius 17 meteoritų, teigia, kad juose yra gyvybei sąlygų. Šešiuose meteorituose rado tam tikrų gyvybės celių.

Mokslininkai esą įsitikinę, kad ir kai kuriose kitose planetose gali būti tam tikros gyvybės.

Peoria, Ill.—Keturi priešskariniai protestantai teisme prisipažino sunaikinę draftto raštinės rekordus.

Kongresmanas gina Hooverio kaltinamus kunigus

Washingtonas. — Kongresmanas Andersonas reikalauja iš FBI direktoriaus Hooverio įrodymo, kaip kalėjime esą katalikų kunigai broliai Berrigans sudarė suokalbį kidnapinti valdininką ir sprogdinti elektros jegaines. O jeigu neturi įrodymo, tai turi kaltinimą atšaukti.

Andersonas jau keletą kartų lankė Hooverio kaltinamus kunigus ir jis nesurado, kad jie būtų isitraukę į nors koki suokalbį. Hooverio kaltinami kunigai ir vienuolės sako, kad Hooveris iškepė "suokalbį" tikslu iš Kongreso gauti 14 milijonu 500 tūkstančių dolerių FBI fondui.

Nixonas kaltina darbininkus už infliacijos plėtimąsi

Washingtonas. — Nixono administracija paskelbė pareiškimą infliacijos didėjimo klausimu. Pirmoje vietoje Nixonas kaltina organizuotus darbininkus už iškovojimą didesnių algų. Jis pažymi, kad automobilių darbininkų algos prisideda prie infliacijos didinimo.

Raporte taipgi pažymi, kad statybos 504,000 darbininkų iškovojo infliacines algas, kuomet 324,000 statybos darbininkų yra bedarbių gretose. Aliejaus pramonės darbininkai taipgi kaltinami.

Savo ilgame 41 puslapio raporte kartu primena, kad ir stambiosios korporacijos didindamos prekių kainas dabar daro 20 proc. pelno daugiau, negu 1966 m., o darbininkų algos pakilo 17 procentų.

Administracija nurodo, kad 8 proc. algų ir prekių kainų pakilimas gali būti normalus ir nesudarytų didelio infliacijos pavojaus.

O apie karą Indokinijoje, kaip svarbiausią infliacijos priežastį, Nixonas nenori nei prisiminti. Tik karą baigus būtų galima infliaciją sulaikyti.

Vakarų Vokietijos jaunimas prieškariniai nusiteikęs

New Yorkas. — Iš Vakarų Vokietijos grįžęs advokatas Stanley Faulkner pasakoja, kad Vakarų Vokietijos jaunimas nusiteikęs prieš karą, kad jis nori taikos ir daugelis įsijungią į kovą prieš karą Indonezijoje.

"Šiandien Amerika yra karo kriminalistų pozicijose", pasakė Faulkner. Taip į ją žiūri Vakarų Vokietijos jaunimas. Karo klausimu advokatas Faulkner kalbėjo keliuose Vakarų Vokietijos miestuose ir visur matė jaunimo sentimentą prieš karą, visur jaunimas reikalauja karą baigti.

Faulkner buvo nuvykęs Vak. Vokietijon ginti amerikiečius negrus karius, protestuojančius prieš rasinę diskriminaciją armijoje.

Geležinkeliečių streikas gruodžio 10 dieną

Chicago.— Keturios geležinkeliečių unijos yra pasiruošusios paskelbti geležinkelių streiką gruodžio 10 d.

Brotherhood of Railway and Airline Clerks prezidentas Dennis sako, kad streikas nešvengiamas, nes kompanijos nepatenkina unijų reikalavimų.

JAV turi arti 205 milijonus gyventojų

Washingtonas. — Cenzo Biuras raportuoja, kad šiuo metu Jungtinės Valstijos turi 204,700,000 gyventojų arba 24 milijonus daugiau, negu turėjo 1960 m.

Per 10 metų prieauglis sudarė 13.3 proc. Proporcionaliai skaičiuojant, tai bus mažiausias per 10 metų prieauglis.

Sekamuose rinkimuose bus išrinkta 11 kongresmenų daugiau.

Sudužo didžiausias erdvės teleskopas

Cape Kennedy, Fla. — Didžiausias erdvės teleskopas buvo bandytas iškelti į orbitą, kad galėtų aplink Žemę suktis ir perduoti daugiau gamtinių slaptybių. Bet nepasiekęs orbitos atmosferoje buvo sutrintas ir likučiai nukrito žemėn.

Šio teleskopo paruošimas ir paleidimas erdvėn kainavo 98 ir pusę milijono dolerių. Nuostoliai milžiniški.

7,000 gydytojų pereis medicininę egzaminaciją

Philadelphia, Pa.— Amerikinė Gydytojų Kolegija sausio mėnesį peregzaminuos apie 7,000 gydytojų, kuriems teks atsakinėti medicininius klausimus.

Tai bus savanoriai egzaminai, kad galėtų pagilinti gydytojų medicininį mokslą. Kolegija turėjo panašius egzaminus 1968 m.

Jungtinės Tautos reikalauja sulaikyti branduolinių ginklų lenktynes

Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos politinis komitetas priėmė rezoliuciją, kuri ragina atominiai apsiginklavusias valstybes sulaikyti branduolinių ginklų lenktynes ir visur sulaikyti jų išbandymus bei jų taupymus.

Rezoliuciją pateikė Argentina, Brazilija, Burma, Etiopija, Indija. Meksika, Marokas, Nigerija, Pakistanas, Švedija, Egiptas, ir Jugoslavija. Tarybų Sąjunga ir 79 kitos valstybės balsavo už rezoliuciją. Jungtinės Valstijos susilaikė nuo balsavimo.

Ši rezoliucija turi didžiulės svarbos, kuomet beveik visos pasaulio valstybės trokšta sulaikyti branduolinių ginklų lenktynes ir visai juos uždrausti.

Helsinkis. — Pasaulinė Taikos Taryba paskelbė "Antikolonializmo savaitę" gruodžio 14-20 dienomis, minint 10 metų sukakti nuo paskelbimo Jungtinių Tautų Deklaracijos kolonializmo klausimu.

Pasaulio darbininkų unijos smerkia Š. V. bombardavimą

Stockholmas, Švedija. — 37 Europos unijos prisidėjo prie 70 šalių darbo unijų protestui prieš JAV bombardavimą Šiaur. Vietnamo ir kovai už karo baigimą Indokinijoje. 15 Švedijos, Danijos ir Norvegijos unijų taipgi prisidėjo prie bendros veiklos.

Darbo unijos sudarė komitetą tolesnei kovai prieš Jungtinių Valstijų agresiją Indokinijoje. Komitetas reikalauja amerikiečių trauktis iš Indokinijos. Nusitarė teikti visokią pagalbą Indokinijos kovojančiai liaudžiai prieš agresiją.

"Žvaigždžių miestas"

Maskva.—Kazakstane tarybinė erdvių bazė pavadinta "Žvaigždžių miestu" (Zvezdograd), iš kurio leidžiami satelitai ir erdvių laivai.

Miestą puošia puikus paminklas pagarbai erdvių laivų konstruktoriaus S. P. Korolevo, mirusio 1966 m.

Washingtonas. — Vietnamo karo veteranų grupė parodė nuotraukas, kaip amerikiečiai kankina ir užmušinėja Vietname civilinius žmones.

Anchorage. — Alaskoje lėktuvui sudužus prieš daugiau savaitę viso žuvo 46 kariai ir kiti armijos tarnautojai. 26 sužeisti gražinti į savo namų miestus.

Santiago. — Čilės valdžia pradėjo nacionalizuoti keturias didžiules vario kasyklas, kurias kontroliuoja Jungtinių Valstijų monopolistai. Kasyklos duoda 75,000 metriškų tonų į metus.

Bruselis. — NATO šalių užsienio reikalų ministrų konferencijoje Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Rogers pareiškė, kad Nixono administracija priešinga šaukiamai Europos saugumo konferencijai.

Sharon, Mass. — Mokyklos autobusui apvirtus 21 vidurinės mokyklos mokinys buvo sužeistas.

Trys bilijonai lėktuvams

Washingtonas. — Militarinio orlaivyno departamentas užsakė General Dynamics korporacijoje pastatyti 538 bombonešius lėktuvus.

Tų lėktuvų pastatymas kainuos $3,300,000,000 arba 78 milijonais daugiau kaip buvo anksčiau apskaičiuota.

Russellton, Pa. — Kasyklai įgriuvus trys mainieriai buvo užmušti.

Vėliausios Žinios

Washingtonas. — Po to, kai JAV pakraščio sargybos laivo kapitonas grąžino iššokusį iš tarybinio žvejų laivo jūrininką Kudirką, Nixonas patvarkė, kad tokiuose atsitikimuose pirmiausia būtinai reikia pranešti prezidentui ir valstybės departamentui, kad ten būtų išspręstas pabėgėlio likimas.

Kapitonas gavo papeikimą ir paženiminą, kam savavališkai grąžino tarybinį pabėgėlį.

TSRS ambasada informuoja, kad Kudirka pasivogė iš tarybinio laivo kapitono saugiosios dėžės nemažą sumą pinigų ir tada bandė pabėgti.

Montrealas, Kanada. — Anglijos viršininkas James R. Cross, kidnaperių išlaikytas 59 dienas, buvo sveikas paleistas, susitarimu su valdžios atstovais, kad kidnaperiai bus išleisti išvykti į Kubą ir daugiau niekad į Kanadą nebegrįš.

Cicero, Ill.—Mirė M. Krupavičius, gerai žinomas vienas smarkiųjų "vaduotojų," išgyvenęs 85 metus amžiaus.

LAISVE

SEMI-WEEKLY LITHUANIAN

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year $9.00	Canada, Lat. Amer., per year, $10.00
United States, per 6 months 5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months $5.50
Queens Co., per year $10.00	Foreign countries, per year, $12.00
Queens Co., per six months $5.50	Foreign countries, 6 months, $6.50

Geras pavyzdys kitoms darbo unijoms

JUNGTINĖ Automobilistų Unija (United Auto Workers) turi labai gerą, praktišką ir svarbų šūkį: "Fight Inflation — End the War Now!"

Visos šnektos ir pasakos apie sulaikymą infliacijos yra tuščias burnų aušinimas, kol tęsiamas Vietnamo karas. Taigi, kurie rimtai nori matyti galą infliacijai, turi aktyviškai kovoti už nutraukimą šio karo tuojau, dabar.

Automobilistų unija nepasitenkina tik suformulavimu ir iškėlimu šio šūkio. Jinai atspausdino plakatą ir išplatino Detroito mieste, kad liaudis galėtų su tuo šūkiu susipažinti ir įsitraukti į prieškarinį judėjimą.

Automobilistų organizacija duoda puikų pavyzdį visoms šios šalies darbo unijoms. Prieškarinio judėjimo silpnybė iki šiol buvo tame, kad jame nesimatė didžiųjų darbo unijų. Priešingai, dar gi prezidentas Nixonas kai kurias darbo unijas panaudojo savo propagandai už karo tęsimą. Kai kurių statybos darbininkų unijų reakciniai vadai jam tame pasitarnavo.

Taip pat, atrodo, kai kurie sunkvežimių vairuotojų (tymsterių) unijos vadai kartu su automobilistų unijos vadovybe aktyviškai pradeda pasireikšti prieš Vietnamo karą. Antai, šios unijos viceprezidentas Robert Homes pasmerkė atnaujinimą Šiaurės Vietnamo bombardavimą. Jis pasisakė už senatoriaus Fulbright nusistatymą, kuris, kaip žinia, taipgi griežtai pasmerkė tą bombardavimą. Jis apkaltino prezidentą Nixoną nesiskaityme su Amerikos žmonių troškimais, kad Vietnamo karas būtų nutrauktas. Štai, sako Homes, "prieš dvi savaites detroitiečiai 199,000 balsų prieš 120,000 pasisakė, kad mūsų kareiviai būtų ištraukti iš Vietnamo. Toks reikalavimas buvo daug kartų išreikštas taikos demonstracijomis, peticijomis, rezoliucijomis Tymsterių unijos, automobilistų unijos ir daugelio kitų unijų. Priverskime Kongresą sulaikyti Pentagoną. Tik žmonės gali šį karą sulaikyti, priversdami Kongresą uždėti stabdžius ant Nixono ratų."

Beje, įdomu, kad ir Detroito miesto majoras Jerome V. Cavanaugh griežtai pasmerkė atnaujinimą bombardavimo.

Užtraukta Amerikai gėda

MŪSŲ vyriausybė dar vieną gėdą užtraukė ant Amerikos. Jos atstovybė Jungtinėse Tautose susilaikė nuo balsavimo, kai Asamblėjoje buvo pasiūlyta rezoliucija už sulaikymą atominio ginklavimosi lenktynių. Juk niekas taip negąsdina žmonijos, kaip atominio karo pavojus, ir niekas šiandien nesuėda tiek lėšų, kiek atominio ginklavimosi lenktynės. Mūsų vyriausybė turėjo būti pirmutinė už tokią rezoliuciją pasisakyti ir paraginti savo įtakoje esamas šalis už ją balsuoti. To ji nepadarė.

Tai ko ji nori: dar daugiau ir didesnių ginklavimosi lenktynių? Taip atrodo. Taip pasaulis supranta jos pasielgimą su šia rezoliucija.

Nereikia nė sakyti: Tarybų Sąjunga ir visos socialistinės šalys balsavo už rezoliuciją.

Didelis nepasisekimas

AMERIKOS mokslininkai seniai galvoja apie paleidimą į erdvę milžiniško teleskopo, kurio pagalba būtų galima studijuoti ir tirti erdvės ypatybes. Jau buvo ir bandymų, bet jie neišdegė. Vėliausias bandymas įvyko prieš keletą dienų. Jis atsiėjo daugiau kaip $985,000,000. Baisi krūva dolerių. Bet ir vėl nepavyko. Teleskopas buvo iškeltas į erdvę, bet "atsisakė" skrieti apie Žemę. Didelis mokslininkams nusivylimas.

NEPAMIRŠK!

Nepamiršk savo tėviškės kaimo,
Jos laukų, ežerų ir miškų,
Aplankyk ją, pradžiugink nors kartą,—
Tavęs laukia, sutiks prie beržų.
Pakelėse jie auga, prie gryčių.
Ir tu juos sodinai dar seniai
Su draugais bendraamžiais — jaunuoliais,
Tvirtais vyrais, tikrais milžinais.
Sutiks broliai, tėvai ir kaimynai,
Sesės skambią dainelę užtrauks,
O beržai, švelniai dvelkiant vėjeliui,
Skambiai dainai su aidu pritars.
Vėjas švelniai kedens žilus plaukus,
Čiulbės paukščiai tarp medžių šakų,
Prisiminsi čia savo jaunystę
Kaip laimingas buvai tarp draugų.

K. Žakavičienė

Kaunas, 1970.IX.10

Kas ką rašo ir sako

JIEMS TENKA NUSIVILTI

Kai kas manė, kad dabar apie Kanados laikraštį "N. L." prie naujo redaktoriaus spiečiasi padoresni žmonės ir nesusiteps rankų gynimu vagių ir žmogžudžių Brazinskų. Jiems tenka skaudžiai nusivilti. To laikraščio lapkričio 25 dienos laidoje skaitome ištisą VLIKo atsišaukimą už tuos baisius sutvėrimus. Be to, dar gi pakartojamas J. K. Valiūno iškeptas biaurus melas, "kad Brazinskas 1947 metais su žmona buvo ištremtas iš Lietuvos už tai, kad pagelbėjo partizanams". Gi faktas yra, kad žmogžudys Pranas Brazinskas nebuvo ištremtas. Atlikęs kalėjime bausmę už vagystę, pats buvo iš Lietuvos pasitraukęs.

PASIRYŽĘS "ŽIAURIAI KOVAI IKI MIRTIES"

Jei neklystame, buvusio Lietuvos diktatoriaus Antano Smetonos sūnus Julius gražiai įsitaisęs sėdi Clevelande. Sėdi, bet netyli. Iš tikrųjų, šiuo tarpu Julius bene bus geriausias netašytas keikikas visų, kurie net sapne drįsta pasapnuoti apie kokį nors ryšį su gimtuoju kraštu. Antai, įvyks Clevelande lietuvių studentų suvažiavimas. Julius, išsigandęs, kad tie jauni žmonės gali užsimanyti sužinoti tiesą apie nūdienį Lietuvos gyvenimą, jiems grūmoja.

"Suvažiavusieji Clevelandan studentai turėtų suprasti, kad kol Sovietų Sąjungos Imperija tebėra gyva, tai pasaulis negali tikėtis ramybės, o pavergtos tautos — laisvės. Todėl ne bendravimo serenados, bet kieta žiauri kova iki mirties, yra vienintelis mūsų kelias. Daugelis mūsų žus toje nelygioje kovoje. Bet ar ne geriau mirti kovos lauke, negu surištomis rankomis ir pakulų prikimšta burna!"

Betgi Julius, kaip sakyta, gyvena čia Amerikoje. Kas jam čia laiko surišę rankas ir užkišę pakulomis burną?

Su Julium bėda tame, kad jis studentų tarpe ieško už save durnesnių, kurie jo šiuo kvailu sapaliojimu susižavėtų.

Beje, kur gi šią savo baisią deklaraciją ir "žiaurią kovą iki mirties" Julius Smetona svietui paskelbė? Kur gi daugiau, jeigu ne Chicagos menševikų "Naujienos" (lapkr. 24 d.).

IZRAELIO KOMUNISTŲ NUSISTATYMAS

Ryšium su Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos lapkričio 22 d. priimta rezoliucija Vidurio Rytų taikos klausimu, Izraelio Komunistų Partijos Centro Komiteto Politinis Biuras išleido pareiškimą. Jame išdėstomas Komunistų Partijos nusistatymas. Komunistai reikalauja, kad Izraelio vyriausybė su Golda Meir priešakyje liautųsi sabotažavus tą rezoliuciją ir atnaujintų derybas su arabų šalimis dėl baigimo konflikto. Jie sako, kad priimdamos šią rezoliuciją, kurioje raginama pasiekti taiką be svetimų teritorijų aneksavimo, kuri garantuos visų Vidurio Rytų šalių, taip pat, žinoma, ir Izraelio nepriklausomybę, Jungtinės Tautos smogė skaudų smūgį Izraelio ir Washingtono valdančiųjų sluoksnių avantiuristinei politikai.

Kaip žinia, šis Izraelio komunistų nusistatymas pilnai sutinka su viso pasaulio komunistų pozicija.

JAU VISIŠKAI PRARADO PROTĄ, AR KAS?

Dėl įvykio su apsivogusiu lietuviu jūrininku Simu Clevelando smetoninink ų "Dirvos" redaktorius jau visai, atrodo, bus praradęs protą. Naturalu, kad jis tarybinius žmones plūsta "kanibalais," arba kad jam tarybinė santvarka yra "pragaras." Bet gal jis bus pirmas visoje mūsų spaudos istorijoje paskelbti amerikiečius barbarais.

"Dirvos" redaktorius sako, kad "kiekviena mūsų politinė organizacija turi atrasti priežastį, dėl kurios tie barbarai išdavė lietuvį pabėgėlį ("D.," gr. 2 d.). Vadinasi, prakeikė amerikiečius nežinodamas, kodėl jie taip pasielgė. O gal gi tas Simas pilnai nusipelnė būti sugrąžintu? Sveiko proto žmogus ragintų palaukti, kol tiesą sužinos, o tik paskui daryti išvadas.

Bet, žinoma, to reikalauti iš Vytauto Gedgaudo nebūtų logikos. Tiesa jam, kaip ir visiems "veiksniams," nerūpi. Argi jie negina ir neteisina aiškių žmogžudžių Brazinskų? Argi jie nekelia juos į didvyrius?

ŠALTO VANDENS UŽ KALNIERIAUS

Brooklyno "Vienybėje," kurios lapkričio 6 dienos laida mus tik dabar pasiekė, Pranė Lapienė pataria "veiksniams" žmogžudžių Brazinskų nedievinti, neskelbti juos didvyriais ir "nekelti jų žygio į padanges, į ką visas pasaulis žiūri tik kaip į nedorus žmones, oro piratus ir juos smerkia."

Lapienė smerkia ir "veiksnių" raketinį biznį šiuo įvykiu pasipinigauti. Ji sako:

"Iš spaudos pranešimų atrodytų, kad tų lietuvių pabėgimas ir jų gelbėjimas sudaro progą pasipinigauti. Tai nebūtų bloga, jei tie pinigai būtų sunaudoti mūsų kultūrinei veiklai, kaip lietuviškoms mokyklėlėms, parama rašytojams, spaudai. Bet leisti tuos pinigus pasivažinėjimams į Turkiją ar panašiems reikalams, daugelio lietuvių nuomone, nėra padoru! Važinėkime savo uždirbtais pinigais."

Amerikiečiai irgi bėga į užsienį, net tūkstančiais. Lapienė rašo:

"Niekam nėra paslaptis kiek dabar iš Lietuvos turistų atvyksta, atvyksta, atvyksta ir nuolatiniam apsigyvenimui. Bet veik visi skuba grįžti į tėvynę, kur nors juoda duona, bet meilesnė už svetimą steiką. Faktai toki ir veltui mes bandytume įtikinti pasaulį, kad šiandien iš ten visi bėgtų, jei galėtų. Nebėgtų, nebėga ir nebėgs, kaip nebėga ir pačios Rusijos žmonės, nors kai kuriems siūloma išvykti į svetimas šalis dėl jų nepalankios veiklos dabartiniam režimui.

Pagaliau, kas gi yra laisvė? Jei tikinti amerikiečius ir tą vadinamąjį laisvąjį pasaulį, kad Brazinskai bėgę iš savo gimtojo krašto siekdami laisvės, tai juk tuo pat tikslu dar daugiau žmonių bėga iš JAV. Tik pagalvokime apie dr. Leary ir jo pasekėjus. Pagalvokime apie Kanadoj ir Švedijoj atsidūrusį mūsų jaunimą. Visa tai daryta siekiant laisvės. O kiek žmonių kalėjimuose! Tai vis už perdidelį laisvės troškimą!

Manau, reikėtų nepersistengti ieškant didvyrių ir VLIKui neskirti, kad, girdi, šių metų jų didžiausias darbas — Brazinskų pabėgimas ir jų gelbėjimas."

MIKROMEGAS

Individualistinis teroras ar organizuota klasių kova?

Jungtinėse Amerikos Valstijose veikia kelios juodųjų ir baltųjų radikalų grupės, kurios mano, jog individualistiniais išpuoliais jie galės sugriauti šios šalies kapitalistinę sistemą. Baltieji kovūnai vadinasi **Weathermanais**, o negrai — **Juodųjų Panterių** partija. Apie juos dešinioji amerikinė spauda rašo dažnai ir gana daug, tik ne visada objektyviai. Jos protavimą bei strategiją nustato politinė konsideracija — akla neapykanta.

Apie Juodųjų Panterių partijos tikslus (juodoji pantera — plėšrus Afrikos žvėris), strategiją bei taktiką gana daug informacijos pateikia jos vadas ir atstovas Alžyre — **Eldridge Cleaver** (Alžyras — Algiers, tai buvusi prancūzų kolonija Šiaurės Afrikoje). Jo pareiškimas "N. Y. Times" korespondentui, **Sanche de Gramont**, išspausdintas minėtojo dienraščio špaltose š. m. lapkričio mėn. 1 d.

Alžyras tik prieš devynerius metus išsikovojo nepriklausomybę. Jis nutraukė diplomatinius ryšius ir su JAV vyriausybe, kuriai šiuo metu atstovauja Šveicarijos pasiuntinybė. Alžyre randa prieglaudą ne tik Juodųjų Panterių partijos vadai, bet ir kitų revoliucinių grupuočių atstovai: Angolijos, kurią laiko pavergusi katalikiškoji Portugalija; Pietų Afrikos negrai, prispausti anglų kolonizatorių; Palestinos arabai, kuriuos iš jų namų išvarė Izraelio okupantai ir kiti.

Eldridge Cleaver nuvyko į Alžyrą 1968 m., kai jis pabėgo nuo gresiančio kalėjimo J. A. Valstijose. Minėtajame pareiškime jis teigia, jog Alžyre įsteigta Juodųjų Panterių partijos tarptautinė sekcija, kurios tikslas esąs — supažindinti kitus pasaulio kovotojus su jos siekimais bei taktika. Panteriečiai išdėstė (su milijonu parašų peticija) savo tezes ir Jungtinių Nacijų posėdžiuose, nes jie esą vienintelis revoliucinio judėjimo avangardas J. A. Valstijose.

Eldridge Cleaveris sutinka, jog 1968 m., Stokely Carmichael vadovybėje, negrai buvo pasirinkę klaidingą kelią. Šūkiai už "Black Power" (Juodąją jėgą), juodąjį kapitalizmą, negrų atsiskyrimą nuo baltųjų amerikiečių, atskiros negrų valstybės sukūrimą pietinėje J. A. Valstijų dalyje, būk juodoji spalva gražiausia ir pan., — buvo beprasmiški gestai ir jokios naudos jiems neatnešė; kad bile koks separatizmas esmiškai yra juodojo rasizmo bei šovinizmo propagavimas ir t. t. Dėl tokios taktikos bei strategijos S. Carmichaelis pašalintas iš Juodųjų Panterių vadovybės; jis grįžo Amerikon. (Neseniai jis televizijos ekrane pareiškė, jog įžvalgiausias pasaulio vadas buvęs Adolfas Hitleris, nors jis su jo ideologija ir nesutinkąs).

E. Cleaverio tezės

"Mes numatome — sako E. Cleaveris savo pareiškime—, jog Amerikos vidurinė klasė (buržuazija) bus **revoliucingiausia grupė** dėl to, kad dvokiančios socialinės sąlygos gądina jai atmosferą ir žemina jos gyvenimo standartą. Dėlto ji irgi patenka į prispaustųjų išnaudojamųjų sritį. Tačiau — ramina E. Cleaveris — Juodieji Panteros išaugo ne iš vidurinės klasės; mes verbavome savo brolius ir seseris gatvėse, mes rinkome sau rekrutus **lumpenproletariato** gretose (lumpenproletariatas — kaip sako K. Marksas — yra tamsiausia, klasiniai nesąmoningiausia, labiausiai išnaudojama darbininkijos dalis — M-s) ir t. t.. Kai ji buvo organizuojama, jos vadai tarėsi, kokia Juodųjų Panterių partija turėtų būti — vieša ar slapta? Padaryta išvada, jog partijos veikimo aparatas bus viešumoje, bet vadovybė paslėpta giliame pogrindyje, kad 'kiaulės' (policininkai—M-s.) nesužinotų, kas jai vadovauja... Mes žinome, jog statome savo gyvybę į pavojų, jog esame revoliuciniai savižudos. Tačiau tie, kurie neina su mumis, o vistiek žūsta, — yra reakciniai savižudos...

Mes žinome, jog miestuose, kur didžiausia žmonių koncentracija, kovoti sunku. Ten gatvės tiesios ir gerai apšviestos, tad kovotojus policija gali greitai apsupti. Tačiau mes galime ardyti komunikaciją, transportą ir visokią įmonę. Sabotažas yra vienas mūsų kovos įrankių. Taipgi yra dar ir politiniai žudymai... Tai turi didelės lavinamosios vertės. Žmonės išmoksta priešo neapkęsti, jį žudyti. Aš labai apsidžiaugčiau, jei kas užmuštų Richardą Nixoną. Aš tai laikyčiau didelės svarbos darbu. Mano ambicija — visos dabartinės sistemos sunaikinimas! Kovos eigoje išsispręs ir rasinis klausimas. Šio klausimo išsprendimas neglūdi juodojo kapitalizmo įsteigime, atletų ar juodųjų aktorių iškėlime. Šie žingsniai tai tik priemonė juodųjų žmonių inkorporavimui į sistemą. Tikrasis atsakymas — tos sistemos sunaikinimas."

Eldridge Cleaveris lankėsi Šiauriniame Vietname, Šiaurinėje Korėjoje ir Kinijoje, kurios pasiekimus, kaip socialistinės šalies, jis labai giria ir aukština. Tarybinėse šalyse jis nesilankė ir apie jas visai neužsimena, tarsi jų visai nebūtų. Iš to prašosi išvada: ar tik ne bus jo proponuojamas socializmas Mao tse tungo (Kinijos) štampo?

Liberalai ir teroristai

Daugelis pažangiečių nuo sabotažą bei terorą užgiriančių radikalų, baltųjų ir juodųjų, atsiriboja. Jie teigia, jog baltųjų Weathermanų ir Juodųjų Panterių taktika, gimusi iš desperacijos, priešinga pažangiajai kovos bei gyvenimo tradicijai. Panterių partija, kaip patys jos vadai pripažįsta, yra labai maža, ji atstovauja tik nedidelei mažumai. Platesnių darbininkijos masių, juodųjų ir baltų, ji nebando pasiekti. Sako, to reikalaujanti konspiracija.

(Tąsa 4-tam pusl.)

Naujas Lietuvos vainikas

"Gimtajame krašte" liepos 23 d. skaitau aprašymą dainų šventės, kur pasakyta: "Šventės, užmojis, visų vadovų, dirigentų, režisierių pasiaukojantis darbas, Lietuvai nupynėme vainiką, kokio dar ji neturėjo."

Bet prie šio naujo vainiko užmiršo pridėti: Daugiau Lietuvos moterims nereikės dainuoti:

"Vargelyj gimiau,
vargelyj augau,
Už vargo bernužėlio
aš jauna ištekėjau."

O kas buvo tas vargo bernužėlis?

Dvariokas, ką dirbo nuo audros iki tamsos ponui, o atsisėdęs prie stalo neturėjo tinkamo, ganėtino valgio. O kaip su jo žmona, vaikais? Sunku prisiminti, bet taip buvo. Karvių desėtkai, o vaikams pieno nei lūpas pavilgyti.

Rinktinės žemės dvarai ponų, miškai, pievos, ežerai ponų. Tinklu žuvies nebuvo galima pasigauti. Net kaimiečių pakluones ir kitas pakraiges ponų sargai krėsdavo ar ten nėra tinklų naktimis žuvaut. Radus juos žmogų net rykštėmis bausdavo. Žandarija buvo ponų pusėj, nebuvo kam pasiskųsti.

Dabar to daugiau nebus. Komunistinė sistema pagamina naują vainiką ne tik dainomis, bet ir teise patenkinančiai dirbti sau, o ne ponams.

Pagal aprašymus, apdainuotų bakūžių samanotų jau nėra. Naujos stubos su aukštais langais, per kukuriuos elektros lempos šviečia, kad nereiktų senoviškai purvą kieme klampot.

Tas pats su keliais. Seni pataisyti, kur reikia, nauji išvesti. Nereikia laukti vasaros saulės išdžiovinti juos, kad galėtum važiuoti.

Vainikas nupintas žmonėms savo dirbtuvėse dirbti; valgyti lietuviško rugio duoną. Nereikia pulkais bėgti kapitalistinin svietan vergaut ir kęst paniekinimą nuo visų.

Taipgi, mes broliškai sveikiname naują Lietuvos vainiką!

J. N.

APSAKYMAS

Keista meilė

Tą lietingą vakarą sanatorijoje mudvi anksti sugulėme savo kambarėlyje į lovas. Dienos metu ši nauja mano pažįstama poilsiautoja pasipasakojo savo meilės istoriją.

Jai žodžiai liete liejosi, ir ji jautė lyg kokį malonumą, atverdama sielą.

— O štai, ką aš patyriau dar savo vaikystėje,—pradėjo ji pasakoti, kai aš padėjau į šalį pradėtą skaityti knygą.

— Aš augau viena šeimoje.

Dabar matau, kaip kai kurie vaikai pyksta, kad jie turi brolių ir seserų. Juk jeigu jis arba ji augtų vieni, visos dovanos ir malonės, skirtos pulkui vaikų, atitektų tik jam arba jai. Turėti ne vieną lėlę, o kelias! Gauti visus saldainius ir skanėstus tik sau pačiam! Visas motinos glamones patirti tik pačiam!

O man buvo priešingai.

Kai dabar prisimenu, man atrodo, kad motina mane pernelyg dažnai glamonėjo. Apkabins, būdavo, pasisodinus ant kelių ir myluoja, myluoja... Mano veidukai būdavo nusakstyti bučiniais.

O man rūpėdavo žaisti. Kažkodėl tos glamonės man atrodydavo svetimos, kažkodėl nemielos.

— Žinok, vaikeli, kad ne visos mergaitės patiria motinos meilę, — sakydavo ji man, kai aš, berods, buvau ką tik pradėjusi lankyti mokyklą. — Tu esi labai laiminga, kad turi mylinčią motiną.

Tada nesupratau, kodėl ji man nuolat kalba panašius žodžius. Tik jausdavau kažkokį nerimą tose jos glamonėse.

— Kartą ji man atvežė dovanu iš karto dvi lėles. Dvi didžiules ir puošnias lėles! Su tokiomis gražiomis akimis ir su ilgomis blakstienomis. Pagulinčias lėles, jų akytės pačios iškart užsimerkdavo.

Iš pradžių aš labai apsidžiaugiau dėl tų dviejų lėlių, ėmiau galvoti, kokiais gražesniais vardais jas pavadinus, bet staiga prisiminiau kaimynų mergaitę, kuri teturėjo tik vieną mažytę, jau apsitrynusią lėlę.

— Mama, aš vieną lėlę padovanosiu kaimynų Irutei, gerai? Ji bus tokia laiminga!..— tariau.

Ir mano motina iškart apsipylė ašaromis. Apkabino mane per pečius ir taip ėmė kūkčioti, taip kūkčioti, visa virpčiodama, kad man nejauku pasidarė.

— Kas tau, mama? Sakyk, kas tau? — klausinėjau aš ją.

— Nieko, vaikeli! Praeis. Mano nervai labai silpni. Ima ir užeina priepuoliai taip be niekur nieko. Jau tokia mano silpnybė.

— Tada aš kaimynų Irutei nerodysiu antros lėlės. Tegu ji miegos paslėpta spintoje. Tai bus didžioji mano paslaptis nuo kiemo vaikų. Ji bus mieganti princesė. Ją bus užmigdęs galingasis burtininkas. Bet ji nubus vieną gražią dieną.

— Gerai, vaikeli, — truputį apsiramino mano motina ir ėmė šluostytis ašarotą veidą.

Motina su tėvu kalbėdavosi labai mažai. Bent man girdint. Tėvas paprastai vis papsėdavo įsikandęs pypkę ir vis skaitydavo įsikniaubęs laikraštį. Prie stalo būdavo tylu. Girdėdavosi vien įvairūs garsai, atsklidę iš kiemo, priduslinti, lyg iš kito pasaulio. Tik retkarčiais skambteldavo koks stalo indas. Kartais motina man padarydavo kokią pastabą ar ko nors paklausdavo. Man atrodė, kad ji būtų su manim daugiau kalbėjusi, bet mus tarsi stingdė tėvo buvimas. Aš tai sprendžiu iš to, kad, tėvui išvykus, motina mane apkraudavo skanumynais ir ištisai kalbėdavo, vis primindama, kaip ji mane mylinti. Tėvas drausdavo mane paikinti, ir ji, aš jaučiau, tai darydavo, naudodamasi jo nebuvimu.

Bet man ta savotiška apgavystė Kažkaip buvo nemaloni. Aš buvau girdėjusi, kaip suaugusieji šneka, kad tėvas paprastai paikina ir labiau myli dukteris, o motina — sūnus. O mūsų šeimoje buvo kaip tik atvirkščiai. Tėvas man buvo griežtas, šaltas, ir aš mažai jį matydavau. Tai gal todėl motina mylavo mane už tėvą? Gal ji man norėjo atlyginti už tėvo meilės stoką? Visaip stengiausi įspėti, bet mano vaikiška galvelė buvo tam per silpna.

Na, o suknelių, suknelių, kokių tik aš neturėjau. Kai kurių net po dvi tos pačios spalvos, to pačio sukirpimo.

— Gerai, mama, aš šitą suknelę pasilaikysiu gimimo dienai, o šitą nešiosiu,— pasiūliau kartą motinai, prisiminusi, kad aš panašiai pasielgiau ir su ta antrąja lėle. Lig šiol kiemo mergaitės dar nežinojo, akd aš turiu antrąją lėlę, kuri tebemiega didžiojo burtininko užmigdyta. Dar neatėjo laikas jai pabusti. Dar jos nesurado gražusis princas....

Girdėdavau, kaip Irutės mama ir kitos kaimynės moterys kalbėdavo tarpusavy, kad nėra kitos tokios motinos, kuri taip mylėtų savo vaiką, kaip kad mano motina myli mane.

Bet aš jo nejutau. Priešingai, man atrodė, kad aš lyg būčiau buvusi kuo nors kalta dėl to. Ir manęs ta motinos meilė anaiptol nedžiugino. Gal tai dėl to, klausdavau save, kad motinos tokie silpni nervai, kaip ji sakydavo? Ji vis gerdavo visokias tabletes nervams nuraminti. O kai jai įsiskaudėdavo galva, ji prarydavo visą saują tų baltų grūdelių, kad liautųsi galvos skausmas. Ir man gaila būdavo motinos.

Kai aš ją imdavau raminti, ji kartais nei iš šio, nei iš to vėl apsipildavo ašaromis ir imdavo kūkčioti, kaip tasyk, kai ji man nupirko iš karto dvi brangias lėles.

Po to vieną vakarą atvažiavo greitoji pagalba. Iėjo du vyrai apsirengę baltais chalatais. Motina gulėjo ant sofos. Jie klausė jos širdą, matavo kraujo spaudimą, suleido vaistų į ranką virš alkūnės. Tėtis atrodė labai susirūpinęs.

Ir jie išvežė motiną į ligoninę. O po kiek laiko ji ten mirė. Mane tėvas išvežė pas tetą į kitą miestą, ir aš pas ją gyvenau ir mokiausi.

Bet motinos paveikslas visą laiką gyveno mano atmintyje. Nuolat jausdavau jos glamones, jos bučinius ant skruostų ir jos keistas šnekas apie meilę. Ir nepatirdavau jokio džiaugsmo. Priešingai, kažko skaudu būdavo dėl motinos, kuri, atrodė, buvo tokia nelaiminga, taip greitai pasitraukė iš gyvenimo!

Teta man vengė atsakinėti į mano klausimus apie motiną ir apie jos gyvenimą su tėvu.

So tokiais jausmais apie mirusią motiną aš sulaukiau keturioliktų metų.

Ir štai vieną rytą mokykloje gavau laišką. Braižas buvo nepažįstamas, ir aš perskaičiau.

"Mano sesuo! Aš taip nudžiugau, sužinojusi, kad turiu seserį. Nors mano pavardė visai kita, bet aš esu tavo sesuo, tik kito tėvo. Aš užaugau vaikų namuose, ir dabar mokausi, tik viena klase aukščiau už tave. Mane išlaiko valstybė. Geri žmonės man padėjo sužinoti tavo adresą.

Tu niekam nepasakok, kad gavai iš manęs laišką. Tai tegu būna mudviejų paslaptis. Gerai?

Parašyk! Aš tokia laiminga, kad turiu seserį!

Tavo sesuo Laima"

Tas laiškas mane pritrenkė. Turėjau keletą kartų perskaityti jį, iki suvokiau jo prasmę.

Ir pirmiausia man paaiškėjo, kodėl motina taip keistai mane mylėjo. Vadinasi, manyje ji mylėjo kartu ir tą kitą savo pavainikę dukterį Laimutę. Ta antroji lėlė, tos porinės suknelės, tos dvigubos dovanos — visa tai ir Laimutės, mano sesers, augančios vaikų namuose dalis.

Ir amžinai pypkę įsikandusio tėvo paveikslas staiga iškilo mano akyse visai kitokioje šviesoje. Gal kaip tik jis prisidėjo prie to, kad mano sesuo atsidūrė vaikų namuose? Gal ir jis buvo kaltas dėl to, kad velionė taip keistai mane mylėjo dviguba motinos meile.

Ir manyje gimė staiga pasiryžimas nors truputėlį iš tos man atitekusios dvigubos motinos meilės grąžinti ką tik atsiradusiai savo seseriai.

— O dabar miegoki — baigė pasakojimą mano bičiulė.

Prieš užmigdama, tikėjausi, kad rytojaus dieną teks išklausyti jos pasakojimą, kaip ji užsipuolė tą savo tėvą, amžinai įsikandusį pypkę.

Tačiau mano viltys neišsipildė. Mano bičiulė gavo telegramą skubiai vykti į kažkokias laidotuves, o kai ji grįžo į sanatoriją, mano kelialapis jau buvo pasibaigęs.

Elena Gedvilaitė
Druskininkai

Kaip atrodė akmens amžiaus žmogus

Morino oloje, netoli Ispanijos miesto Santanderio surastas paleolito periodo žmogaus kūnas. Paleolito žmogus palaidotas septynių pėdų gilumo nuosėdų sluoksnyje. Manoma, kad jis gyveno 30 tūkstančių metų prieš mūsų erą. Mirusysis taip gerai užkonservuotas, kad mokslininkai pirmą kartą pamatė, kaip atrodė urvinis žmogus.

Antropologas dr. G. Frimanas pasakoja: "Mes radome du kapus — vieną suaugusio žmogaus arba jaunuolio, kitą — vaiko. Suaugusiojo kūnas fantastiškai išsilaikęs, mes iškasėme ne kaulus, bet trijų matmenų figūrą. Kai lavonas puvo smulkios molio nuosėdos užpildė tuštumas ir, panašiai kaip Pompėjoje, sukietėjusios išlaikė buvusio žmogaus formą. Vaiko kape nelikę nieko".

Vyro kapas suteikia taip pat žinių ir apie paleolito gyventojų laidojimo papročius. Ant žmogaus kojų gulėjo kai kurių laukinių gyvulių kaulai. Spėjama, kad šie gyvuliai buvo arba aukojami, arba duodami kaip maistas mirusiajam į jo tolimą kelionę. Virš galvos rasti ožkos ar stirnos palaikai.

Vajininkų Atidai

Vajininkai, kurie gaus naują skaitytoją **Amerikoje**, tai nuolaida laike vajaus yra $8 metams, vieton $9, ir prie to, **naujas skaitytojas** gaus vieną iš žemiau nurodytų knygų veltui.

J. Ragausko — ITE, MISSA EST!
J. Gasiūno — MANO DEŠIMTMEČIAI AMERIKOJ
Sudarė Ona Narbutienė — JUOZAS NAUJALIS
A. Bimbos — JAV DARB. JUDĖJIMO ISTORIJA

KLESTI NEMUNO KRAŠTAS

KELIAS Į NAUJĄ GYVENIMĄ

PRISIKĖLUSI LIETUVA
F. Bonoskio — IŠKYLA
Sudarė V. Kazakevičius — GRAŽI TU MANO BRANGI TĖVYNE
A. Morkaus — "VADUOTOJAI" IŠ ARTI—
T. TILVYČIO — USNYNĖ —
D. M. Šolomsko — PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJOS
J. KAŠKAIČIO — ŽMOGUS IR MAŠINA IŠ ATSIMINIMŲ

Dr. S. T. Matulaičio — RELIGIJA
Ant. Venclovos — MARIJA MELNIKAITĖ
Dr. A. Petrikos — LLD IR PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI

R. MIZARA — POVILAS JURKA
ALGIO LUMBIO NUOTYKIAI
ŪKANOS
I. MIZARIENĖS — JAUDINANTYS SUSITIKIMAI

Viršminėtos knygos yra labai įdomios skaityti. Kalbinkite savo pažįstamus, kurie dar neužsiprenumeravę laikraščio "Laisvės" tapti prenumeratoriais. Nevien tik vajininkai, bet ir kiti laisviečiai turėtų pasidarbuoti gavime naujų skaitytojų. Bus garbė Jums, ir jūsų vajininkui.

ADMINISTRACIJA

ĮVAIRENYBĖS

Įkinkoma krioklių energija

Kanadoje statoma požeminė hidroelektrinė, kurią varys krioklių vandenys. Elektrinė statoma 330 m. gylyje. Čia bus sumontuota 11 turbinų.

Pirmąją požeminės hidroelektrinės eilę numatoma pradėti eksploatuoti 1972 m.

—:—

Astronomai mėgėjai

Lenkijos astronomijos mėgėjų draugijoje 3 tūkst. narių, iš kurių daugiau kaip 100 pastoviai stebi dangų. Daug šios draugijos narių patys konstruoja ir daro teleskopus, panaudodami senus optinius prietaisus. Kai kurie net turi observatorijas.

Astronomijos mėgėjai Krokuvoje suorganizavo net specialią parodą "Kosmosas moksle ir mene". Čia buvo demonstruojami dailininkų —astronomijos mėgėjų darbai kosmine tematika.

—:—

Direktoriaus "etalonas"

Viena prancūzų firma atliko sociologinius tyrimus stambiose Europos kompanijose. Testus sprendė 576 direktoriai — iš VFR, Anglijos, Prancūzijos, Olandijos ir Belgijos. Štai kai kurie tyrimų duomenys.

Iš visų vadovų prancūzas — labiausiai išauklėtas, Italas — pats slidžiausias, anglas — iš visų veikliausias, o vokietis — geriausias specialistas.

—:—

Johannesburgo gyventoją F. Diuponą, vakare grįžtantį į namus, užpuolė spiečius bičių ir labai sugėlė. Žmogus neteko sąmonės, bet atvažiavusi greitosios pagalbos mašina jo nepaėmė, nes nuo bičių įgėlimo šviesi baltojo oda buvo tapusi tamsiai mėlyna. Praėjo nemaža laiko, kol mašina "spalvotiesiems" jį nuvežė į ligoninę. Ir čia nepasisekė. Nurengus nukentėjusį, pasirodė, kad jis baltaodis. Tad jo nebuvo galima (įstatymas draudžia) gydyti juodiesiems skirtoje ligoninėje... Vėl reikėjo šauktis mašinos, skirtos baltiesiems.

—:—

Londone neseniai įsteigta kairiarankių draugija. Jos tikslas — kovoti prieš kairiarankių diskriminavimą. Pasirodo, pasaulyje yra 200 milijonų kairiarankių, kurie reikalauja specialių kasdieninių daiktų ir darbo įrankių. Draugijos prezidentas su pasididžiavimu pabrėžė, kad kairiarankiais buvo Julius Cezaris ir Leonardas da Vinčis. Draugija ateityje nagrinės kairiarankių pageidavimus ir skundus.

—:—

Anglijos politiko anūkas Vinstonas S. Čerčilis antrąsyk iškėlė savo kandidatūrą į Žemuosius parlamento rūmus. Prieš trejus metus 29-erių metų Čerčilis nesėkmingai atstovavo konservatoriams. Be jo, į parlamentą veržiasi dar trys Čerčilai.

—:—

San Francisco laidojimo kompanija paskelbė, kad kalėdų švenčių proga ji nemokamai įteiks po karstą kiekvienam miesto piliečiui, kuris mirs gruodžio 15-31 dieną. Tai ne naujiena. Lietuvis Frankas Krukas iš P. Cvirkos romano šią reklamą naudojo pusė amžiaus anksčiau.

KOMENTARAI

Štai kaip "Lietuvoje" "užmiršta" Žemaitė!

Dar ne taip seniai "vaduotojų" rašeivos, pavartę iš Tarybų Lietuvos ateinančią spaudą, be ypatingų pastangų sukurdavo prasimanymus apie šiandieninį tėvų žemės gyvenimą.

Šiandien, kai užsienio lietuviai gausiai lankosi tėvynėje, o daugybė Lietuvos gyventojų vyksta pasisvečiuoti anapus Atlanto, "vaduotojams," nenorint galutinai susikompromituoti savo negausių šalininkų akyse, teko atsisakyti tokių primityvių falsifikacijų. Dabar jie įdėmiai tyrinėja Tarybų Lietuvos spaudą, ieškodami tokių skiedrų, iš kurių galėtų priskaldyti "intelektualesnio" ir todėl, jų nuomone, sunkiau įžiūrimo melo vežimą.

Tam šitie rašeivos pasitelkia savo liguistą fantaziją, kuri, kaip žinia, padeda sukurti "šedevrus."

Neįtikima, pasakys kai kas. Bet ką daryti, jeigu šitaip ar panašiai buvusieji ponai kalba ir rašo apie dabartinį Lietuvos gyvenimą. Štai ka, beje, Chicagos kunigų "Drauge" skaitome apie mūsu rašytojų suvažiavimą: "Tyla suvažiavime gaubė ir šiemetinį lietuvių literatūros klasikės Žemaitės 125-ojo gimtadienio jubiliejų,kai tuo tarpu, kada reikėjo rašytoją priverstinai subolševikinti, ankstesnieji jos jubiliejai vis būdavo švenčiami net su ypatingu pabrėžimu."

Išskyrus, kad Tarybų Lietuvoje liaudies rašytoja labai gerbiama ir jos jubiliejai minimi, visa kita šitoje citatoje yra gryniausias prasimanymas. Visų pirma, Žemaitės niekas ir niekad "nebolševikino." Kas kita, kad pati rašytoja savo kūryba pirmoji lietuvių literateratūroje parodė tuometinį "idiotišką kaimo gyvenimą," pasmerkė dvarą, klerikalizmą ir atskleidė klasinius prieštaravimus. Štai kodėl buržuazijos valdomoje Lietuvoje buvo ilgą laiką trukdoma išleisti kai kuriuos Žemaitės raštus, parodančius lietuviškosios ponijos savanaudiškumą. Pastarosios atstovai ir jų atžalos, vėliau persėdę iš bričkų į automobilius, negalėjo dovanoti Žemaitei jos neigiamos pažiūros į lietuviškąją buržuaziją. Jie niekad neužmiršo, kad žemaitė, gyvendama Amerikoje, viename laiške rašė: "Man žingeidu, kokį prezidentą Lietuva gaus? Ar šaltus barščius, arba surūgusį Smetoną, arba tiesiai kokias išrūgas, kokių didžturčių dvarponių ar kunigų išsuktas, nes visur turtai, pinigai viršų ima." Neatleido jai ponai ir to, kad, atvykusi iš Amerikos, Žemaitė pareiškė: "Į Lietuvą grįžau, Lietuvos neberadau."

Dabar šitų svetur įsikūrusių buvusių ponų likučiai nė nerausdami drįsta teigti, kad Tarybų Lietuvos rašytojai "užmiršo" Žemaitės 125-asias gimimo metines. Galėjo nesijaudinti. Niekas jos neužmiršo ir niekad neužmirš. Nei rašytojai, nei gausūs jos kūrybos gerbėjai. Kaip tik Tarybų Lietuvoje liaudies rašytojos kūriniai plačiai leidžiami, surinkta daug naujos medžiagos apie jos gyvenimą ir veiklą. O prieš mėnesį Vilniuje, pačiame jo centre, iškilmingai atidengtas Žemaitės paminklas. Atidengtas Lietuvos sostinėje, mieste, kur, palikusi kaimą, lietuvių literatūros klasikė pastoviau apsigyveno. Ir atidengtas, pridursiu, sukakus 125-iems metams nuo Žemaitės gimimo dienos, dalyvaujant tiek gausiai susirinkusiems rašytojams, tiek ir Vilniaus visuomenės atstovams.

Štai kaip Lietuvoje "užmiršta" Žemaitė!

Antanas Mažuolis

Vokiečiai smerkia JAV bombardavimą Š. V.

Frankfurt. V. Vokietija.— Tūkstančiai vokiečių demonstravo prieš Jungtinių Valstijų imperializmą, smerkė bombardavimą Šiaurės Vietnamo.

Dauguma demonstrantų buvo jaunuoliai. Jie reikalavo paleisti iš kalėjimo Angela Davis, juoduosius panterius ir kitus politinius kalinius.

Šiauliečių spektaklis

Gausiai susirinkusiems apylinkės žemdirbiams ir miestelio gyventojams Kražių kultūros namų scenoje Šiaulių dramos teatras parodė komediją "...O meilė sugrįžta...".

Tai antras pastatymas, kuri Šiaulių dramos teatro artistai šį sezoną parodė Kražių kultūros namų salėje.

Paskutinioji

Kapsuko eksploatacinis techninis ryšių mazgas baigė įrengti Krosnos automatinę telefono stotį. Tai šešioliktoji rajone automatinė telefono stotis. Šešioliktoji... ir paskutinė. Dabar visi rajono telefonai automatizuoti.

Tačiau ryšių montuotojams darbai nesibaigia. Artimiausiu metu bus praplėstos Lazdijų, Seirijų, Šeštokų automatinės telefono stotys.

PRISIMINIMAI

Dabar žiema.
O aš menu pavasarį saulėtą.
Menu besikalančią iš po žemės liauną mėtą
Ir tavo baltą kūną, aptemptą suknia gėlėta.

Ir dar menu balų karalių — laibakojį gandrą.
Menu, kaip jis sukioja į šalis galvutę mandrą,
Snapu kalendamas melodiją gužučiams bendrą.

Tačiau dabar žiema.
O aš pavasarį saulėtą
Menu.
Mes braidėme abu per naktį, pliaupiant lietui,
Ir širdys grojo mūs — tai čardašą, tai menuetą.

Augustas Tamaliūnas

Individualistinis teroras ar organizuota klasių kova

(Tęsinys iš 2-ro psl.)

Negrų balsuotojų - piliečių dauguma, kaip rodo paskutiniai rinkimai, remia demokratų ar republikonų partija. Už Komunistų Partijos išstatytą negrą kandidatą į N. Y. valstijos gubernatorius—balsavo labai mažas skaičius. Teroras, sabotažas, bombos, žudymai — ją vis toliau stumia nuo politinės arenos. Politinės bazės ji **neturi.** Klasiniu darbininkų švietimu bei organizavimu ji mažai tesirūpina. Jie remiasi, kaip pats E. Cleaveris teigia, lumpenproproletariatu ir buržuazijos "revoliucionėjimo" viltimi.

Tokios taktikos, carizmo laiku, Rusijoje laikėsi anarchistai, nihilistai, ir eserai (socialrevoliucionieriai). Marksas, polemizuodamas su anarchistu Bachūninu, sakė, jog carizmo sunaikinimui reikia **masinio liaudies sąjūdžio,** o ne kelių pistoletų ar bombų. Socialistinė Rusijos revoliucija (1917 m.) patvirtino K. Markso-Lenino taktikos teisingumą, o ne Bachūnino. Iš to turėtų Amerikos teroristuojantys radikalai pasimokyti. Žodžiais jie neva marksistai, stoja už socializmą, bet jų darbai dažnai tai paneigia. Jų socializme perdaug nihilizmo bei rasistinių priemaišų!

Ar jie, su laiku, atsisakys teroro ir palinks prie Rusijos bolševikų išbandytos taktikos, kol kas sunku pasakyti. Juodieji panteros darė daug vingių bei posūkių praeityje, tad gal ateityje atras ir teisingą kelią...

Amerikos komunistai, dabartinėse sąlygose, griežtai stoja prieš visokį terorą, smurtą, sabotažą, žudymą ir t. t. Jie žino, jog vieton nužudyto policininko ar pikto valdžios pareigūno, bus kitas, gal dar piktesnis, ir tai patarnaus tik reakcijos sustiprinimui. Komunistai stengiasi šviesti bei organizuoti pažangiuosius šalies darbininkus ir tik **masinės kovos keliu** eiti prie socializmo įvykdymo.

Teroristų taktika

Gil Green, vienas Amerikos Komunistų Partijos vadų, savo knygelėje (didelės knygos dalies) **"Terrorism Is it Revolutionary?"** ("Ar terorizmas yra revoliucinis žingsnis?") teigia, jog Amerikos K. Partija nesiima jokių teroristinių žygių ir, dabartinėse sąlygose, tik stiprina darbininkų organizaciją juos lavina, šviečia. Bile koks smurtas štiprina reakciją ir pateisina politinę represiją. Pavyzdžių toli ieškoti nereikia. Galima prisiminti 1886 metus, kai buvo provokatoriaus mesta bomba Haymarkete, Chicagoje. Už tai buvo apkaltinti streikieriai: keturi jų pakarti, o vienas pats nusižudė. Kiti uždaryti ilgam laikui kalėjime, darbininkų judėjimas keletui metų sudemoralizuotas. Panašūs rezultatai buvo Tomo Mooney-Billingo ir Sacco-Vanzetti atvejais, kai pasamdyti provokatoriai išsprogdino bombas. Tokių įvykių buvo ir kituose kraštuose.

Neatsakingieji nihilistai-militantai, juodi ir balti, mano, jog keliais šūviais ar bomba jie sugriaus kapitalizmą. Tai romantikų haliucinacija! Aukščiau minėtosios knygelės autorius pusl. 26 visai teisingai sako, jog:

"Tie, kurie šiandien stoja už teroristinius kovos metodus, turėtų sutikti su mūsų teze, kad šios šalies žmonės revoliucijai **dar nepasiruošę.**" Reiškia, subjektyvių revoliucinių sąlygų **nėra!** Leninas 1917 m. pripažino terorą, kaip vieną kovos priemonių, o 1901 m. jį smerkė todėl, kad tam darbui sąlygos buvo nepribrendusios. Rusijos socialistinės revoliucijos metu (1917-18-19 m.) tos šalies anarchistai, nihilistai, eserai ir kiti teroro garbintojai — **kovojo kartu su buržuazija prieš bolševikus!**

Kitoje minėtosios knygelės vietoje (psl. 29) skaitome, jog bombų mėtymas, langų daužymas, plėšikavimas, mokyklų žalojimas, geležinkelių ardymas, studentų bei mokytojų terorizavimas, policininkų šaudymas ir kt., — **nėra** revoliciniai darbai: "Tokie žygiai nekelia revoliucinio darbininkų klasės sąmoningumo, jie nekenkia karo vedimui Vietname, negriauja kapitalistinės sistemos, — nežiūrint haliucinacinių šūkių už terorą... jie nesuartina žmonių ir nestiprina darbininkų judėjimo".

O dažnai nesunku tuose išpuoliuose įžiūrėti ir reakcininkų provokaciją!

Saigonas. — Lapkričio 23 d. sukako 24 metai nuo Vietnamo karo pradžios. Dabar karas eina visoje Indokinijoje.

Damaskas. — Naujoji Sirijos valdžia pareiškė, kad ji linkusi prisidėti prie Egipto, Sudano ir Libijos Federacijos.

IŠ UŽBURTO RATO

Kas iš gero žmogaus,
Jei jis elgeta tik,
Iš jo niekas nieko negaus,
Prašyk — neprašyk!

O jei geras žmogus
Iškils, praturtės,
Jisai taps išdidus,
Jį puikybė suės.

Paragavęs valdžios,
Piktnaudžiauti ja ims,
Spirsis kiek iš pradžios,
O paskui ir nugrims.

Žmogaus pastanga
Kurti gėrį apsčiai
Lyg užburtam rate,
Rodos, blaškos tuščiai.

Kaip iš to rato klaikaus,
Iš užburto ištrūkt,
Kad jis nesmaugtų žmogaus,
Kad laisvas jis būt?

Kaip pasiekt, kad žmogus,
Ir tapęs stiprus,
Liktų doras, kilnus,
Pataikūnams rūstus?

Į tai balsas nakčia
Žmogui kužda slapčia:
Jo viltis — ne tuščia!
Prasminga — kančia!

Jei jis rytojų regės,
Liaudžiai siekt jį padės,
Smaguriaut nenorės,
Džiugiai triūs ir plušės...

Tada jis išsiplės
Iš to rato grėsmės;
Kuo labiau jis stiprės,
Daugiau gėrio pasės.

Elena Gedvilaitė

Floridoje dar taip nebuvo kalbėta!

Miami, Fla. — Komercinis dienraštis "The Miami Herald," 1970 m. lapkričio 17 laidoje, visam puslapiui uždėjo šitokią antraštę: **"Revoliucija yra atsakymas, sako Jane Fonda".** Išrodo, "bauginantis" pareiškimas. Kas pasakyta po ta antrašte, mus bent dalinai informuoja to laikraščio štabo rašytoja J. Chusmir.

Kas gi ta Jane Fonda? Ji yra jauna filmų aktorka, vaidinusi charakteringas partijas. Jai žinomas amerikinis "seksas", "striptyzas" ir kiti "modernizmai", naudojami filmuose, teatruose. Filmų aktoriai-aktorkos, kurie iškyla į vadinamų "žvaigždžių" stadiją — gyvena prabangoje. Iš tokių yra mažai, kurie rūpinasi visuomeniniais klausimais, kaip ekonomika, politika, skurdas, rasizmas. Tad ir ši aktorka yra retas atsitiktinumas. Tačiau ji pasisakė, kad esanti nusiteikusi šiuo metu prieš narkotikus ir prieš alkoholį. Dabar ji propaguoja revoliucinę idėją tarpe Amerikos jaunimo, ypač studentų.

Aktorka Jane Fonda kalbėjo Miamio universiteto kampuse (campus— universiteto kiemas, žaidimų teritorija). Jos kalba truko virš valandą, kurios klausė daugiau 2,000 aukštojo mokslo studentų. Jeigu mes daug girdime priekaištų, kad Amerikos jaunimas tik triukšmauja, nežino ko jis nori, — tai galima sakyti, kad šios aktorkos kalba yra geras žingsnis į programinę veiklą.

Pasmerkė karą ir militarizmą

Artistė Jane Fonda stipriai akcentavo, kad aukštasis mokslas JAV turi būti apvalytas nuo visokio militarizmo. Ji reikalavo neduoti jokių kreditų ir atžymėjimų "studentams už karinį mokslą". Ji sakė, kad iš universitetų turi būti pašalinti "moksliniai tyrinėjimai (eksperimentavimai) karo reikalui", nes tie nauji išradimai naudojami žmonių žudymui Vietname ir kitur.

Išsamiai ji nagrinėjo dabartinę mūsų šalyje būklę. Ji pabrėžė, kad "Pantheriai nėra smurtininkai, kaip jiems tai primetama". Jeigu jie "ginkluojasi, tai tik apsigynimui". Kalbėtoja išdėstė, kad kriminalizmą, smurtą gimdo skurdas ir smurtas iš tos pusės, kuri valdo. Ji sakė, jeigu mūsų šalyje tėvai vaikus augina tokiuose namuose, kur žiurkės juos kramto, jeigu jie auga baimėje, kad policija juos nešaudytų, — tada jie pradeda galvoti, kaip apsiginti.

Kalbėtoja stipriai pabrėžė, kad politiniai ir militariniai kaliniai turi būti išlaisvinti. Priminė, kad ir šiandien "Kai kurie geriausi Amerikos žmonės yra už geležinių grotų — Angela Davis, Bobby Seale, kunigas D. Berringman ir kiti".

Žvelgdama į praeitį, ji sakė: "Ar mes būsime geri vokiečiai ir tikėsime savo lyderiams, ar patys darysime sprendžiamus veiksmus?" Minėdama "gerus vokiečius", ji priminė Hitlerį, kuriam Vokietijos žmonės patikėjo ir leido sukurti II pasaulinį karą.

Už socialinį perversmą

Peržvelgus dabarties įvykius mūsų šalyje — visokias riaušes, kriminališkas žudynes Vietname, rasines kovas, esamą šalyje skurdą, ji darė išvadą, kad "Ši problema yra mūsų šalies ekonominėje struktūroje. Mūsų sistema turi keistis taip, kad žmonės galėtų veikti kaip žmogiškos būtybės ir taip santykiauti vieni su kitais". Čia ir išeina jos didis pareiškimas: "Atsakymas yra revoliucija". Ji atsakė į reporterio klausimą — taikiu ar prievarta — tokia revoliucija įvyks, priklauso nuo tų, kurie šioje sistemoje turi galią.

Optimistiškai ji paminėjo, kad "daugiau ir daugiau jaunų žmonių pradeda šį judėjimą suprasti". Tas judėjimas už esamos sistemos pakeitimą, kalbėtoja sakė, yra ir tarpe JAV kareivių Vietname. Anot jos: "Gimsta nauji kariai, ne tokie, kai buvo jų tėvai — jie supranta karo veidmainystę ir dėl jos nenori mirti". Tad teko šalto vėjo ir prezidentui: "Nixonas sako, kad jis nenori būti pirmas prezidentas — pralaimėjęs karą". Bet jis "gali būti pirmas pralaimėti armiją", sakė kalbėtoja.

Prieš imperialistinę politiką

Artistė Jane Fonda, matyt, gerai supranta JAV imperialistinę agresiją. Universiteto studentams ji sakė: "Kodėl mūsų vėliava plevėsuoja kiekvienoje šalyje, kurias valdo fašistiniai režimai? Jokia fašistinė valdžia negali išsilaikyti be JAV ekonominės ir militarinės paramos". Tokias ji įvardina: "Pažiūrėkime į Graikiją, Ispaniją, Argentiną, Panamą, Kolombiją, Braziliją". Dar galime pridėti Izraelį, Turkiją ir kitas Azijos ir Afrikos fašistines valstybėles, kuriose veikia JAV militarinės bazės, o Vietname mūsų šalies ginklais žudomi civiliniai žmonės. Šiuo metu Nixonas reikalauja žmonių žudymo ginklams virš bilijono dolerių.

Jane Fonda veikia planingai. Jos veikla siejasi su veteranų organizacija, kuri turi virš 1,000 narių. Ji sakė, jog ši kova vyksta ir JAV teismuose. Ji renka pinigus civilinių ir kareivių apgynimui, kurie kaltinami už protestus prieš Vietnamo karą.

Kalbėtoja sakė, kad ji galvoja sukurti tokius filmus, kurie pasakytų žmonėms tiesą apie Vietnamo karą. Amerikoje, ji kalbėjo, greitoje ateityje bus ruošiamas teismas karo kriminalistams. Būsiąs panašus į tą, kuris teisė II pasaulinio karo kriminalistus.

Iš tikro artistės kalba Miami universiteto studentams buvo nepaprastas įvykis. Kitas šio miesto dienraštis "Miami News" išstojo su kritika prieš Jane Fonda sakytą kalbą. Bet, pastebi, pats kritikas, kad iš 2,000 klausytojų, nesirado protestų prieš kalbėtoją, o buvo ji priimta gausiais aplodismentais. Todėl ir sakome, kad ši jauna moteris rodo pažangų kelią Amerikos judėjimui.

V. Bovinas

"SPCIALIAI "LAISVEI"

Kapsuko šiokiadieniai

Spalis — rudens mėnuo. Mieste, laukuose vyksta įtempti darbai, ruošiantis žiemai, kad ji neužkluptų žmonių nepasiruošusiais.

Spalio mėnesį Kapsuke buvo taip pat nemažai įvykių, renginių, išjudinusių miesto ramią tėkmę.

Pirmiausiai — tai masinis vaidinimas "Neužmirštamas kelias," kurio autoriai yra R. Pačėsa ir St. Čaikauskas. Jau kelias dienas vyko pasiruošimai šiam didžiuliam vaidinimui, kur turėjo atsispindėti svarbūs pokario metai, aštri klasių kova, kolūkių kūrimasis.

Vakare, spalio 9 ir 10 dienomis, sužibus prožektoriams, prasidėjo šis tikrai įdomus, grandiozinis spektaklis, susilaukęs didžiulio pasisekimo kapsukiečių tarpe. Jame dalyvavo keliasdešimt aktorių tiek iš profesionalų, tiek iš saviveiklininkų tarpo.

Vaidinimas baigėsi didžiuliu ir labai įdomiu raketų saliutu.

Tuo pačiu metu Lietuvoje vyko Tadžikijos meno dekada. Sostinės Dušanbe A. S. Puškino muzikinio teatro ansamblis "Sir Darijos Aidai" Kapsuke surengė įdomų koncertą.

Labai malonu buvo susipažinti su šios saulėtos respublikos liaudies dainomis, šokiais, muzikos instrumentais, kurie smarkiai skiriasi nuo mums įprastų ir kuriais tadžikai virtuoziškai groja.

Po spektaklio Kapsuko r. vykd. komiteto pirmininko pavaduotojas A. Markevičius svečiams įteikė atminimo dovaną, pagamintą pačių kapsukiečių rankomis.

Džiugią žinią atnešė spalis, kad didelė grupė kapsukiečių apdovanota lenininiais jubiliejiniais medaliais "Už šaunų darbą". Apdovanotojų tarpe yra mūsų pažangios išeivių spaudos veteranas P. Naudžius, O. Sukackienės pedagoginės mokyklos moterų choro vadovas P. Povilionis, respublikinės dainų šventės šokių vyriausio vadovo TSRS liaudies artisto J. Lingio asistentas "Šešupės" fabriko darbuotojas J. Pečiukonis ir kiti.

Spalio mėnesį Kapsuke viešėjo Lenikjos Elko miesto, su kuriuo draugauja mūsiškiai, delegacija.

Lenkai atsivežė Elko fotografo J. Marijano darbų ekspoziciją, kurią kapsukiečiai palankiai įvertino.

Kapsuko fotoklubas "Sūdava" savo ruožtu išsiuntė į Elką didesnį kiekį meninių nuotraukų, kurių tarpe yra V. Žukausko, A. Senkaičio, R. Pačėsos, V. Gulmano, J. Šidlausko ir kitų darbai.

Kaip rašo lenkų spauda, lietuviška foto paroda susilaukė didelio pasisekimo. Pirmą dieną jau apsilankė arti tūkstančio Elko gyventojų.

Panašią parodą sūduviečiai ruošia ir į draugišką valstybę Suomiją, kur gruodžio mėnesį viešės mūsų delegacija ir Koholos mieste bus atidaryta paroda.

Spalio pabigoje oras smarkiai atšalo, lapkričio pradžioje net pasnigo, vienok tai nesukliudė kapsukiečiams lapkričio 2 d. gražiai paminėti mirusius kapinėse. Kaip tyčia nurimo didžiulis vėjas, žvakutės galėjo laisvai degti. Skambėjo šiai dienai parinkti J. S. Bacho, V. Mocarto, G. Verdžio, D. Kabalevskio muzikos kūriniai. Susirinkę kapsukiečiai nulenkė galvas prie savo artimųjų, o taip pat prie žuvusių už šviesesnį rytojų kapų.

Beje, spalio pabaigoje Kapsuko O. Sukackienės pedagoginėje mokykloje įvyko įdomus šios mokyklos 1930 metų laidos suvažiavimas. Iš gausaus buvusių absolventų būrio dalyvavo 15 žmonių ir 4 dėstytojai — tai K. Akelis, J. Kurtinaitienė, H. Košuba, K. Bukaveckas.

Nemažas skaičius absolventų yra mirę, žuvę, atsidūrę svetimuose kraštuose.

Dalyviai padėjo gėlių puokštes prie mirusių dėstytojų ir draugų kapų.

Nos galvos pražilusios, bet su jaunatviška energija skambėjo J. Sivicko, K. Skučo, M. Stankevičiūtės ir kt. kalbos.

Didelį įspūdį svečiams paliko nauji mokyklos rūmai, turtingi kabinetai.

Susirinkusius sveikino pedaginės mokyklos vadovybės atstovas dėst. V. Viliūnas ir grupė jauniausių atstovų, dabartiniai moksleiviai — būsimieji pedagogai.

V. Gulmanas

Roma, Italija.—Trys darbo federacijos kviečia darbininkus gruodžio 10-15 dienomis streikuoti, reikalaujant socialinių ir ekonominių reformų.

Iš Lietuvos valstiečių gyvenimo

Pakeliui iš Ukmergės į Kauną, maždaug už 8 kilometrų nuo rajono centro, kairėje pusėje matyti Leonpolio tarybinio ūkio gyvenvietė Dainava.

Šiuo metu joje (dviejų ir trijų aukštų namuose) gyvena daugiau kaip 140 šeimų. Jų paslaugoms — dujos, karštas vanduo. Gyvenvietėje yra aštuonmetė mokykla su didžiausia Ukmergės rajone sporto sale, vaikų lopšelis-darželis, medicinos punktas, biblioteka, viešbutis, kavinė, buitinio aptarnavimo dirbtuvės, maisto pramonės ir prekių parduotuvės. Šešis kartus per dieną iš Ukmergės į gyvenvietę atvažiuoja autobusas.

Leonpolio tarybinio ūkio mechanizatoriaus Prano Latvio namuose. žmona Vanda ir dukrelė Rita. — A. Dilio nuotrauka

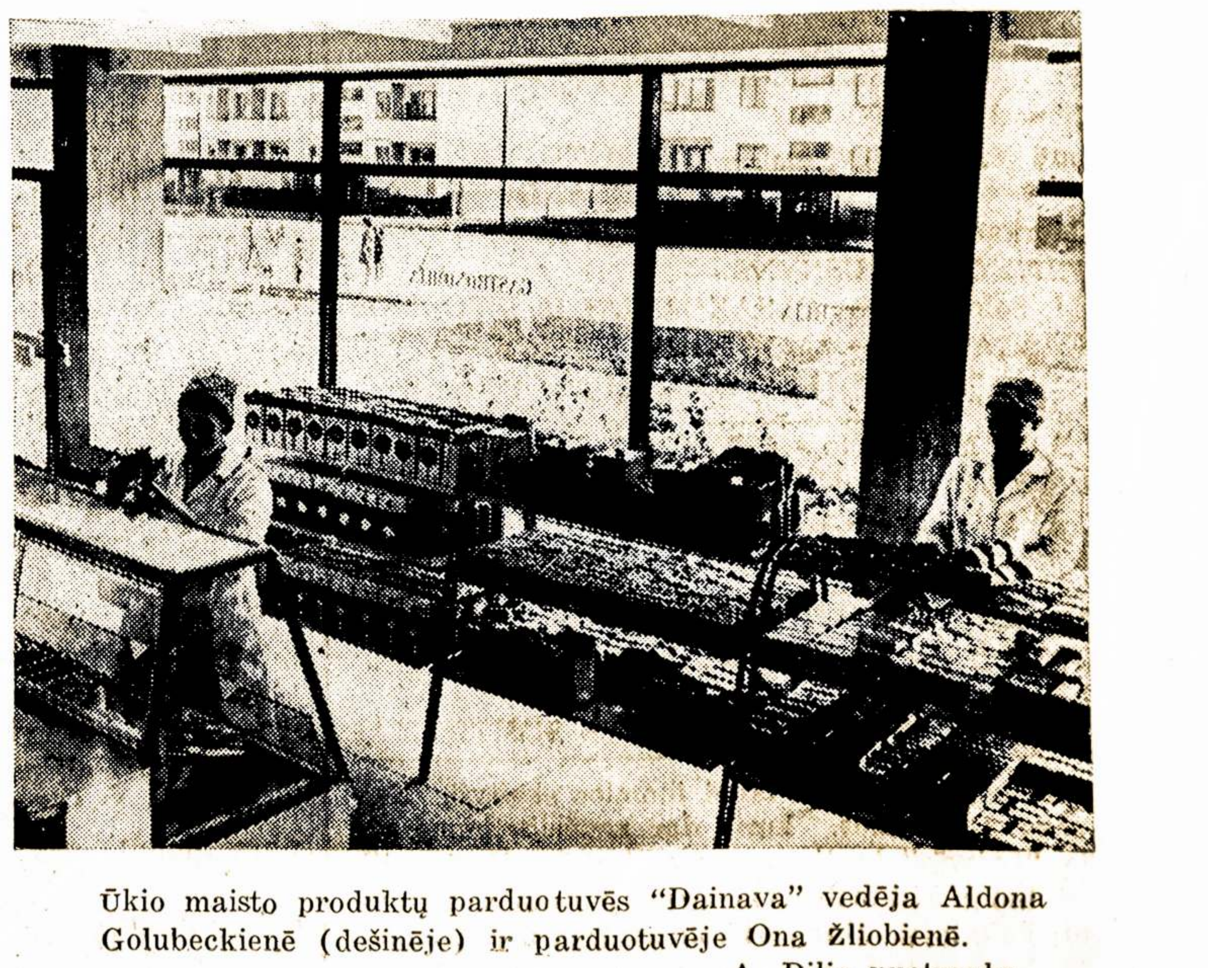

Ūkio maisto produktų parduotuvės "Dainava" vedėja Aldona Golubeckienė (dešinėje) ir parduotuvėje Ona Žliobienė.
A. Dilio nuotrauka.

Miami Fla.

Miamyje retai pasitaiko proga susitikti su Tarybinės Lietuvos žmonėmis. Lapkričio viduryje tokia proga pasitaikė. Pas mus lankėsi Vilniaus Universiteto lietuvių istorijos, literatūros ir žurnalistikos vyresnysis dėstytojas **Bronius Raguotis.**

Kadangi jis pas mus gyveno apie savaitę laiko, tai turėjau gerą progą su tuo dar palyginamai jaunu, nuoširdžiu ir žymiu žmogumi smulkmeniškai išsikalbėti ir arčiau susipažinti. Tačiau čia jau privatinis dalykas. Bet apie viešus draugo Raguočio pasirodymus reikia truputį parašyti.

Lapkričio 13 dieną, penktadienį, gaunu telegramą, kad Bronius Raguotis pribus į Miamio aerodromą 3:05 val. po pietų. Mes nebuvom vienas kito matę. Ten gi tūkstančiai žmonių maišosi. Bet jis turėjo **"Laisvę"** rankose, tai lengvai pasižinome. Penktadienio vakare jau niekur iš mūsų namų nevykome — per pašnekesius arčiau susipažinome.

Šeštadienį, 1 val. po pietų, Miamio Aido choras laiko pratimus LSK salėje. Man ir mano žmonai Mae būtinai ten reikėjo būti. Man tai priminus, svečias mielai sutiko ten dalyvauti. Prieš pietus pasimaudė Karibų jūros Biscayne Bay įlankoje, Crandon Parke. Paskui dalyvavo choro pratimuose. Sakė, kad mes gražiai dainuojame.

Sekmadienį, lapkričio 15 d., valgėme pietus Lietuvių Socialiame Klube. Svečias pasakė labai trumpą kalbelę ir popietėje susipažino su daugeliu nuoširdžių savo tautiečių lietuvių. Visiems patiko jo turininga, mandagi ir kukli kalba. Vakare užsukome ir į Liet. Amerikos Piliečių klubą. Ten, kad ir trumpai tebuvome, bet svečias sutiko keletą labai malonių ir nuoširdžių lietuvių. Visi labai domėjosi savo gimtine **Lietuva** ir stebėjosi svečio mandagumu ir kuklumu. Sutikome ir buvusią Lietuvos operos dainininkę **Dambrauskaitę.** Bronius apgailestavo, kad ji apleido Lietuvą. Dabar jos kartos artistai yra labai gerbiami Lietuvoje. Jie visi turi geras pensijas. Kai kurie dar ir meno veikloje dalyvauja. Jie susirenka į būrelius, kur vyksta daug jautrių prisiminimų, pokalbių ir dainų. Juos jaunoji karta labai gerbia ir myli. Tų, kurie buvo suklaidinti ir pasitraukė iš Lietuvos, ypač artistų, gyvenimas svetur yra apgailėtinas. Jie su politika mažai bendro turėjo ir jie negalėjo prasikalsti. O jei kurie šiek tiek ir prasikalto, bendraudami su vokiečiais okupantais, tai jų gimtinė Lietuva, kaip ir kiekvienas tėvas arba motina, savo vaikams atleidžia.

Vėliau vakare mus į savo rezidenciją užkvietė Vytautas Samaška. Pasirodo, kad jiedu beveik vienaamžiai. Jie abu lankė Kaune tą pačią vidurinę mokyklą. Buvo malonus susitikimas ir prisiminimas ankstyvos jaunystės, kuomet gyvenimo horizontai rožėmis žydėjo. Jų politinės nuomonės buvo skirtingos. Įvairiais bėgančiais klausimais jiedu diskusavo apie trejetą valandų. Tačiau rimtai, šaltai, ir apgalvotai. Jų diskusijos buvo gal net ir aukštesnio lygio negu Spiro Agnew su mūsų studentija. Gal nei vienas iš jų savo įsitikinimų nepakeitė, tačiau abiejų galvosena ir akiratis praplatėjo, ir jie išsiskyrė bičiuliais.

Suprantama, dienomis mudu su svečiu apvažinėjome Miamio apylinkes ir miestą. Jis mieste matė turčių ir biednuomenės kvartalus. Jam viskas buvo sudėtinga ir įdomu.

Rodos, antradienį, lapkr. 17 d., apsilankėme pas draugus Bovinus. Labai nuoširdžiai mus Vincas, jo žmona Mitzi ir jos sesutė Frances priėmė. Daug buvo nuoširdžių ir malonių pokalbių. Pasirodė, kad Bovinienės tėvukas (jau miręs, sulaukęs 106 metų amžiaus) buvo žymus skulptorius.

Lapkričio 18 d. įvyko LLD 75 kuopos parengimas ir pietūs draugui Raguočiui. Ten jis pasakė labai sklandžią kalbą; daug mus informavo apie Lietuvą ir atsakinėjo į įvairius klausimus.

Ketvirtadienį, lapkr. 19 d., draugai Valilioniai davė svečiui pagerbti pietus jų rezidencijoje, Fort Lauderdale. Ten buvo apie 15 draugų. Lietuviškas priežodis sako, "Visko buvo, tik gervės pieno nebuvo." Bet pas Valilionius ir jo buvo. Bet ne vien pavalgyti ten susibūrėme. Ten buvo įdomių diskusijų, rimtu klausimu ir labai sklandžiu svečio atsakymu. Daug visi pasimokėme.

Vakare, THE REEF restorane mano žmona, aš, svečias ir dainininkas Stasys Vaineikis dalyvavome mano mokyklos M. I. T. kolegų seminare. Tema, (žinoma, po skanių pietų) buvo "Ekonomija." Ten kalbėjo Miamio didžiausio banko prezidentas. Jis taip sklandžiai išdėstė mūsų šalies ekonominę padėtį, kad mes daug iš jo kalbos pasimokėme.

Lapkr. 20, penktadienį, nuvežiau svečią dar kartą į Crandon Parką, na, ir į tą pasauliniai garsų žuvyną — **Miami Seaquarium.** Vakare Jonas Stevensonas su žmona ir draugas Bovinas atvyko atsisveikinti su svečiu. Praleidome vakarą jaukioje nuotaikoje ir nuoširdžiuose pokalbiuose.

Lapkr. 21 d. nuvežiau svečią į aerodromą, ir iš ten jis išvyko į St. Petersburg, Fla.

Gaila buvo skirtis su tuo dar jaunu, talentingu žmogumi. Jis jau yra Tarybinės Lietuvos augintinis ir socialistinėje atmosferoje išmokslintas žmogus. Pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė, kad ir prieš vėją eidama, dėjo visas pastangas, kad būtų sukurta tokia Lietuva, kokia ji dabar yra. Dauguma mūsų padėjome visas savo jėgas progresyvioje veikloje. Mūsų pastangos neņuėjo veltui.

Gero vėjo Broniui Raguočiui grįžti į Lietuvą ir ilgo laimingo gyvenimo.

-:- -:- -:-

Gruodžio 6 d. įvyks pietūs kaip pusė po 12-os, koncertas pusė po dviejų. Programą atliks **Birutė Rapšaitė, Mae Gabrėnienė, Stasys Vaineikis, Mankauskai** ir kiti vietiniai. S. Zavis gros mandolina.

Koncertas bus LSK svetainėje, 2610 N. W. 119th St., Miamio Aido choro naudai. Kurie įvertinate lietuvių dainą ir kultūrą, Miamio Aido choras visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti.

Inž. **Gabrėnas**
Choro pirmininkas

Nuo redakcijos: Dėkojame S. Zaviui už jo raštą apie drg. Raguočio svečiavimąsi Floridoje, bet turime atsiprašyti, kad juo nepasinaudosime, nes drg. Gabrėno korespondencija mus pasiekė pirmiau.

Linden, N. J.

Lapkričio 16 d. Alexian Brothers ligoninėje mirė Stasys Milevas, sulaukęs 90 metų.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje Kauno apylinkėje. Į Ameriką atvyko prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Newarke ir Lindene išgyveno virš 60 metų. Jo žmona Josephine Milevas mirė prieš apie 30 metų. Liūdėsyje liko sūnus Leonardas ir dukra Jenė Stankus ir keli anūkai ir proanūkiai.

Velionis buvo pažangių minčių žmogus, priklausė Lietuvių Literatūros Draugijos 54 kuopai ir buvo ilgametis "Laisvės" skaitytojas. Buvo gero būdo žmogus ir su visais gražiai sugyveno.

Velionis buvo pašarvotas Vaiciechovskio koplyčioje. Jo karstą puošė daugybė gražių gėlių vainikų.

Lai būna tau, Stasy, lengva Amerikos žemelė, o likusiems giliausia užuojauta.

K. P.

Chicago. — Nacionalinė Saugumo Taryba skelbia, kad Padėkų dieną (Thanksgiving Day) trafiko nelaimėse užmušta 270 žmonių. Tai 20 proc. mažiau kaip 1969 m.

Washingtonas. — Spalio mėnesį įvyko 650 streikų per visą šalį. Juose dalyvavo 608,000 darbininkų. Tai rekordinis streikų skaičius.

Washingtonas.— Mirė W. E. Shelton, buvęs "AFL-CIO News" redaktorius, pirmiau kelių laikraščių politinis kolumnistas.

St. Petersburg, Fla.

Lapkričio margumynai

LLD 45 kuopos susirinkimas pravestas sklandžiai. Kuopa sveikina per spaudą aldiečius ir prietelius, artėjant žiemos ir Naujų Metų šventėms. Urugvajuje mirus J. Rasikui, "Darbo" redaktoriui, nutarta pasiųsti širdingą užuojautą jo giminėms ir artimiesiems.

Lapkričio 14 d. suvalgius skoningus pietus pramogoje, sudainuota "Ilgiausių Metų" ir "Happy Birthday" ilgamčiam nariui Jonui Yukniui. Jam suėjo 80-tas gimtadienis. Visi linkėjo jam sulaukti dar daug saulėtų dienų tvirtoj sveikatoj.

Lapkričio 21 d. pas mus atvyko malonus svečias Bronius Raguotis, pabuvojęs pas draugus Miamyje. Gaila, kad trumpai galėjo čia pabūti. Ant greitųjų suskviesta pulkelis vienminčių į Magora parką pasikalbėti. Dalyviai įteikė Broniui dovanėlę, paspaudė jam ranką iki kito pasimatymo. Jis išskrido į Kaliforniją. Bronius Raguotis yra Vilniaus Universitete vyresnysis literatūros dėstytojas. Labai malonus žmogus, nesididžiuoja.

Padėkos dienoj (Thanksgiving Day) pasivalgyt pietų suplaukė daug žmonių, Laiškanešių salėvos galėjo visus priglausti. O tų tolimų svetelių seniai tiek daug atsilankė. Visuomet juos norėtume spaudoje suminėti, bet maža vietos, tad negalima. Tačiau reikia pažymėti šiuos: J. ir S. Shukaičiai iš Miami, Jerry visus sveikino ir linkėjo gyvuoti ir būti sveikiems. Pastoviai apšigyvenę Valys ir Vera Bunkai iš New Yorko pakviesti pakalbėti. Verutė trumpai, bet gražiai kalbėjo. Valys ilgiau kalbėjo su prižadu rankų nenuleisti, bet darbuotis, kiek jėgos leis. Šiedu žmonės paliko spragą newyorkiečių darbuotėje, bet už tai mes daug laimime juos sulaukę. Laimingo jiems gyvenimo saulėtoje Floridoje!

Adelė Pakalniškienė kalbėjo angliškai ir lietuviškai, ir jai vodovaujant Dainos Mylėtojai harmoningai sudainavo keletą gražių liaudies dainelių. Pagaliau ir visa publika prisidėjo.

Puikiai buvo praleistas pusdienis su svečiais.

Po programos pasirodė netikėtos viešnios iš New Yorko — Helena Jeskevičiūtė ir jos sesutė Amelia Young. Nemalonu, kad joms neteko išgirsti programos—dainų, kalbų ir t. t.

Kad šią gausią publiką pavaišintų, pramogų šeimininkėms teko sunkiai padirbėti. Jomis buvo šios: H. Sholunienė, M. Raškauskienė, O. Petkūnienė ir Wm. Vilkauskas. Prie kitų darbų—J. Blaškis, Jannie Gendrėnienė, Eva Valley. Muziką tvarkė J. Greblikas. Prie kitų aptarnavimo darbų dirbo visa eilė moterų ir vyrų. Pramogų pirm. dėkojo už sudarymą tokio puikaus pobūvio, ypač moterims, kad neprastigo gausiai publikai maisto.

Šie metai eina prie pabaigos. LLD kuopa dar suruoš vienus pietus prieš žiemos šventes, paskui įvyks Kalėdų ir Naujų metų pietūs su menine programa. Tikimasi gausios publikos per šventes. O 1971 metų sausio pirmąjį sekmadienį LLD 45 kuopos susirinkimas ir pietūs.

Vikutis

Worcester, Mass.

Šiemet vietos progresyviai lietuviai visą vasaros laiką praleido dirbdami įvairius visuomeninius darbus. Buvo surengti du piknikai spaudos paramai, kurie buvo pasekmingi ir davė daug geros paramos pažangiajai spaudai. "Laisvės" 60 metų jubiliejui atžymėti į trumpą laiką surinkta $615.

—:—

Į Liet. Sūnų ir Dukterų broliškos pašalpos draugijos, kuri yra savininkė Olympia Parko, susirinkimą narių atsilankė daug, nes kai kurie draugijos nariai ėjo per namus ir organizavo silpnesnius narius, kad ateitų į susirinkimą pasiruošę draugiją sugriauti ir pinigus pasidalyti. Draugijos komitetas raportavo, kad draugijos iždas yra gerame stovyje. Olympia Parkui irgi buvo neblogos pasekmės — davė pelno iš įvairių parengimų.

Valdybos ir komiteto raportai priimti. Kadangi šis susirinkimas buvo metinis, tai buvo sumanymų Olympia Parką parduoti, nes nariai jau paseno, o jaunų narių yra pora desėtkų, bet jiems lietuviškos draugijos nebereikalingos ir jokiu darbu neprisideda. Po ilgų diskusijų parko pardavimo klausimas leistas nubalsuoti. Didžiuma balsų nutarta atsiradus progai parką parduoti. Jau randasi pirkėjų, siūlančių 85 tūkstančius dolerių.

—:—

Iš LLD ir LDS kuopų vasaros parengimus baigus, o žieminiams patalpų neturime, tai ir šiuo laiku nėra jokio veikimo, todėl ir susirinkimų nelaikome. LDS 57 kuopos praėjusis susirinkimas įvyko prieš LDS seimą. Nariai iš anksto pasimoka duokles, tai susirinkimų nelanko. Viskas paliktą kuopos valdybai, kuri pagal konstituciją — nepilna. Nariai susirinkimų nelanko, tai nėra iš ko išrinkti pilną valdybą. Pagal LDS konstituciją, kuopos turi laikyti susirinkimus gruodžio mėnesį ir išsirinkti valdybas.

Tebesąs kuopos komitetas nutarė šaukti specialų kuopos susirinkimą sausio 10 d., 1971 m., 2 val. po pietų. Turėsime sutvarkyti kuopos reikalus. Dabartinė finansų sekretorė negali išlikti iš darbo, tai ir šaukiame šį susirinkimą sekmadienį po pietų. Visi nariai turite dalyvauti šiame susirinkime. Kitaip nebus kam iš jūsų duokles išrinkti ir į Centrą pasiųsti.

Mūsų ligoniai

Mūsų visuomemeninkės Marytės Sukackienės mylimą vyrą Adomą Sukacką ištiko nelaimė. Eidamas laiptais į sklepą paslydo ir sunkiai susižeidė.

Uršulei Jaskevičienie šiomis dienomis padaryta operacija ant "Gall stones."

Abu šie ligoniai guli Švento Vincento ligoninėje.

M. Krapienė, "Laisvės" skaitytoja, jau kelintą savaitę serga. Ji gydosi namie dukrelės priežiūroje.

Linkime sergantiems greitai susveikti.

J. Jaskevičius

Binghamton, N. Y.

Aplankius Povilą namuose

Povilas Mikalojūnas tik parvyko iš ligoninės, kurioje išbuvo net du mėnesius. Tai nuėjau jį aplankyti ir sužinoti apie jo sveikatos stovį. Sutiko mane su šypsa ir paaiškino, kad manęs laukia su svarbiu reikalu. Išsiima $10 ir prašo atnaujinti "Laisvės" prenumeratą. Povilas interesuojasi mūsų organizacijų veikla. Bet sveikata dar negali pasigirti. Gaila, kad tenka sirgti. Linkiu jums, drauge, sveikatos.

Taip pat girdėjau, kad mūsų korespondentė Ona Wellus parvyko iš ligoninės į namus ir kad jos sveikata taisosi. Taip reikia. Linkiu jums, drauge, pilnai pasveikti ir eiti prie rašinėjimo korespondencijų.

J. Vaicekauskas

Įvairenybės

Viena San Francisco draudimo firma išleido tokią reklamą: "Apsidraukite tiktai pas mus! Pirmadienį vienas pilietis apdraudė savo gyvybę. Antradienį jis pakliuvo po automobiliu ir neteko rankos. Trečiadienį mes jam išmokėjome 50,000 dolerių. Kodėl jums neišbandyti laimės?"

—:—

Tai atsitiko 1748 metais. Didžiajam rusų poetui ir mokslininkui M. V. Lomonosovui buvo įteiktas apdovanojimas už odę, skirtą caraitei Jelizavetai Petrovnai. Tada apyvartoje buvo tik variniai pinigai. Pavyzdžiui, kapeika svėrė 16 gramų. Lomonosovas gavo 2,000 rublių. Jie svėrė... 3,200 kilogramų. Šiai premijai parvežti reikėjo dviejų vežimų.

—:—

Lenkų lakūnas Ričardas Dabrovskis pirmasis šalyje pasiekė nepaprastą rekordą — keleiviniu lėktuvu iš viso nuskrido 5 milijonus kilometrų. Per daugiau kaip 30 darbo metų prie vairo išsėdėjo apie 14,000 valandų.

—:—

Vienas 28 metų prancūzas pasiekė naują rekordą: jis išbuvo nemiegojęs 296 valandas.

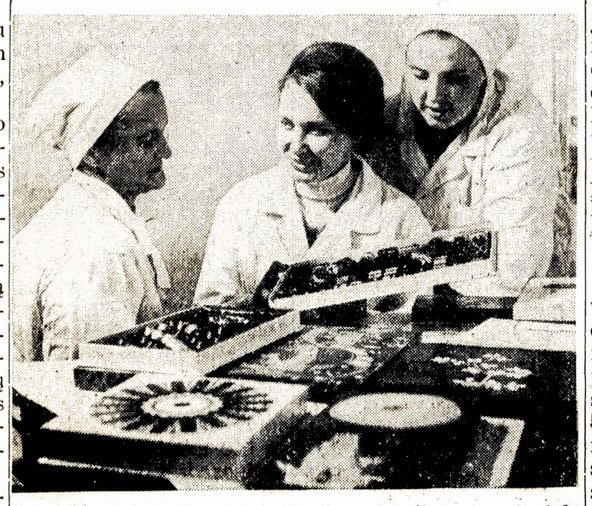

Šiaulių "Rūtos" konditerijos fabrikas jau įvykdė penkmečio užduotį. Per nepilnus penkerius metus išleista 32 tūkstančiai tonų konditerijos gaminių. Fabrikas išleidžia gražius šokolado rinkinius.

Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) brigadininkė Birutė Valiukienė, gamybos skyriaus vedėja Palmyra Vigelienė ir fasuotoja Regina Navickaitė.

A. Dilio nuotrauka

HELP WANTED--MALE-FEMALE

Maintenance Mechanic Immed. opening for industrial maintenance mech. w/welding, electrical and mechanical background. Good pay and excellent benefits. Call Mr. Crue at 301-752-2610, or apply in person to IMOCO GATEWAY CORP., Chemical Div. at Howard and West St., Baltimore, Md. (88-92)

ELECTRICIAN. Experienced helpers and mechanics for Highstown-South Brunswick area. Good pay, work. Call Mr. Timpanaro, 609-448-8448 between 8 AM to 9 AM and 4 PM to 5 PM. (92-95)

Įvairios Žinios

Washingtonas. — Prez. Nixonas prašo Kongreso paskirti priedinę bilijono dolerių sumą Izraelio, Kambodijos, Pietų Korėjos ir Pietų Vietnamo paramai. Sakoma, pusė bilijono dolerių eitų Izraeliui.

Kairas. — Egipto valdžia pareiškė, kad Nixono teikimas ginklais paramos Izraeliui tvirtina jo agresiją prieš arabus.

Alžyras. — Alžyro Liaudies Demokratinė Respublika paskelbė socialistinę programą, kuri suteikia darbininkams "lygų atlyginimą už lygų darbą."

Chicago. — 28,000 naujų bedarbių spalio mėn. čia pareikalavo bedarbių apdraudos. Tai 4,000 daugiau, negu rugsėjo mėn.

Chicago. — Spaudos Gildijos konferencijoje nusitarta kovoti už lygias moterims teises spaudos pramonėje.

Pekinas. — Kinija užmezgė diplomatinius ryšius su Etiopija.

Albany, N. Y. — Gubern. Rockefelleris paskelbė, kad sekamą fiskalinių metų valstijos budžetas gali turėti 400 milijonų dolerių deficito, jeigu nebus progų gauti pridedamąją pinigų sumą, nes išlaidos padidės ant 800 milijonų dolerių.

Saigonas, Pietų Vietnamas. — Dvi moterys liudija, kad policija baisiai sumušė daugiau kaip 100 moterų kalinių ir dar chemikalais apipylė. Tos moterys yra politinės kalinės.

Buffalo, N. Y. — Romos katalikų diocezija praneša, kad šioje apylinkėje bus uždaryta 10 katalikų mokyklų ir sulaikyta ligoninės statyba dėl stokos finansų.

Berlynas. — Septynių socialistinių šalių kompartijų ir valdžių vadai turėjo pasitarimą Europos, Vietnamo ir Vidurio Rytų klausimais ir padarė bendrą pareiškimą.

Atėnai. — Graikijos militarinė valdžia išleido įstatymą bausti svetimų šalių spaudos, radijo ir televizijos korespondentus, kurie "skelbs neteisingus raportus".

Lisbonas. — Portugalijos valdžia pasimojo visai inkorporuoti į savo valstybę Afrikos teritorijas Angola ir Mozambique, kaip "autonomines sritis". Tose kolonijose eina griežta kova už nepriklausomybę.

Inž. P. Gabrėnas

Viešnagė Lietuvoje -- Kaune

Būnant Lietuvoje tiek tų įspūdžių ir toks minčių ryškumas, kad, rodos, prirašyti tomus knygų. Tuomet geras ūpas, bet nėra laiko. Grįžus namo, ryškiausi minčių žiedai paskęsta kasdieninio gyvenimo verpetuose ir upės atslūgsta. Tačiau įspūdžių, įgytų Lietuvoje, visgi negalima pamiršti.

Liepos 24-tą VILNIUJE, Gintaro viešbučio vestibiule, būriavosi Mildred Stenslerienės vadovaujama grupelė choristų. Devinta ryto važiuosime į KAUNĄ. Autobusas jau seniai laukia. Bet jau buvo pusė po dešimt, kol mūsų vadovai — Paulius Tamuliūnas ir Monika Ravinskienė visus sumedžiojo ir susodino į autobusą.

Na, ir paliekam medelyne paskendusį Vilnių. Važiuojam Raudonosios Armijos Prospektu ir į Vilniaus—Kauno autostradą. Iš Vilniaus į Kauną 104 kilometrai (65 mylios). Padarėm į pusantros valandos.

Apie kauniečių vaišingumą nereikia nei kalbėti. Ten mus patiko miesto majoro pavaduotoja Janina Narkevičiūtė; ten mus pasitiko Kaune gyvenanti garsiausi Lietuvos muzikologai, ten mus pasitiko su glėbiais rožių jaunos, skaistaveidės, grakščios lietuvaitės.

Nepamanykite, kad ten mus taip šiltai priėmė ir gerbė kaip aukštai užsitarnavusias vpatas. Nieko panašaus. Mus gerbė kaipo **Amerikos lietuvių pažangiosios visuomenės atstovus.**

Kaunas, mūsų numylėtas Kaunas! Mūsų liaudies dainomis apipintas Nemunas! Net ir šiandiena mūsų Miamio Aido Choras dainuoja: "Kur Nemunas mėlyną vingį suka per melsva šilą, čia mes gyvenam laimingi gimtąjį miestą pamilę." Nemunas ramiai sau banguoja plaukdamas į Baltiją ir byloja Lietuvos buitį visam pasauliui. O Kauno Alėjoje kiekviena grindimo plokštelė su tulpės ženkleliu, kiekvienas pastatas, kiekviena skulptūros statulėlė alsuoja Lietuviška dvasia.

VELNIŲ MUZIEJUJE

Po skanių pietų Orbitos restorane vykome į Žmuidzinavičiaus Velnių muziejų. Muziejus randasi name, kur Žmuidzinavičius gyveno ir kūrė. Jis po visą Lietuvą, visą savo gyvenimą, rinko statutėles visokių velnių ir velniukščių. Visi jie tame muziejuje randasi.

Pagal Žmuidzinavičių ne visi velniai buvo blogi. Kai kurie buvo mandagūs džentelmonai ir geraširdžiai. Jie kartais net ir girtuoklį pervesdavo per upelį nesušlapus koju. Bet, žinoma, buvo ir piktų, pavydžių ir kerštingų. Kiekvienas žmogus ten gali rasti savo velnia. Smulkmeniškai aprašyti apie kiekvieno velnio būdą reikėtų jaučio skūros. Bet čia užteks ir tiek.

Po tam aplankėm Čiurlionio piešinių galeriją. Čiurlionio geniališkumą muzikoje ir dailėje irgi smulkmeniškai neįmanoma aprašyti. Tačiau jo piešyboje ne tik lietuviai, bet ir kiti pasaulio menininkai gauna sielos sužavėjimą—inspiracijas.

Jei tos sienos prabiltų

Apie 3-čią val. po pietų nuvykom į IX (devintą) Fortą, Kauno priemiestyje. Ten matėm šiurpius vaizdus. Kalinių kameros išskaptuotos kalno šone. Tų kamerų priekyje niaurus, tamsiai raudonų plytų administracijos pastatas. Šalia jo kalėjimo kiemas, akmenimis gristas ir apmūrytas apie 30 pėdų aukščio šiena, ant kurios viršaus dar kokio 20-ties pėdų aukščio išraizgyta vielų tvora, kuria tekėdavo elektros srovė.

Jei tos sienos ir tos kameros prabiltų, jos pasakytų labai šiurpią istoriją apie žmogaus žmogui žiaurumą. Aš galiu tiktai vaidentuvėje susikurti vaizdelius; tačiau jie nebus paremti faktais. Bet skaitytojas, įsigilinęs į fašizmo terorą, gali rasti visus faktus tomuose knygų. Aš tiktai trumpai pabrėšiu ką mačiau.

Kalinių kameros tamsios, švankios, drėgnos. Nuo plytinių, puslankiu išlenktų lubų, suvilgytų drėgme, laša vanduo ant akmeninių grindų. Durų zovieskai, geležiniai retėžiai ir spynos gauruotai aprūdiję. Geležiniu vamzdelių narai su surūdijusios vielos tinkleliu, ant kurio užmestas šienikėlis, atrodo, lyg žiurkių lizdas. Vienam kameros gale pačiam palubyje, prie aukštyn arka išlenktų lubų, lyg vilko akis, žiba storais geležiniais grotais užpintas langelis.

Tai tokiose aplinkybėse buvo kalinami geriausi Lietuvos sūnūs. Ten kalėjo Motiejus Šumauskas, dabartinis Lietuvos prezidentas. Ten kalėjo Antanas Sniečkus, dabartinis Lietuvos komunistų partijos sekretorius. Ten kalėjo dauguma Lietuvos liaudies narsuolių, kurie dar liko fašistų neišžudyti, dabar, prikėlę Lietuvą iš karo griuvėsių, veda ją į gerbūvį.

Šumauskas, Sniečkus ir kiti, kurie dabar stovi prie Lietuvos Tarybų valdžios vairo, ir kalėjime buvo pirmūnais. Jų kameros buvo blogiausios, jų kalinio numeriai ant atvaizdų buvo aiškiausi, ir iš jų atvaizdų nuotraukose jie atrodo fašizmui pavojingiausi.

Devintas Fortas dabar Tarybų valdžios užlaikomas kaipo paminklas, primenantis fašizmo terorą.

Jame nuotaika pasidarė tokia nejauki, kad jau nebesinorėjo nieko daugiau matyti. Bet mūsų vadai, Monika ir Paulius, suprato ir žinojo, kur ją pataisyti. Jie mus nuvedė apžiūrėti Kauno Dirbtinio Pluošto kombinatą ir pasivaišinti Trijų Mergelių restorane.

Technikos pasiekimas

Kauno Dirbtinio Pluošto Kombinatas bene bus tik didžiausia tos rūšies gamykla visoje vakarų Europoje. Jo grindų plotmė 7 hektarai (17 akerių). Jame dirba 4,000 darbininkų ir į parą pagamina 40 tonų dirbtinio pluošto siūlo.

Aš klausiu inžinieriaus Vėtos, "kodėl gi tokioj didelėj grindų plotmėje tiek mažai darbininkų tedirba? Pas mus, Amerikoje, tokioje grindų plotmėje dirbtų mažiausia apie dešimt tūkstančių darbininkų."

Jis sako: "Einam aš tau parodysiu kodėl". Įveda jis mane į didžiulę, bent pusės akro grindų plotmės salę ir rodo: "Ve, pažiūrėk čia", jis sako. Matau pristatyta daugybė automatinių mašinų. Pasieniais kontrolės pultai, žypčiojantys žaliomis ir raudonomis lemputėmis. Prie tų pultų matosi šen ir ten prižiūrėtojai. Bet ir jie, kaip man atrodė, nedirba skubotai. Viskas automatizuota.

Pamatine dirbtinio pluošto medžiaga yra celiuliozas. O jis gaunamas iš medienos: drožlių, skiedrų ir piuvenų. Tą medieną sumalus į miltus, atskiedus vandeniu ir pridėjus mažus kiekius tam tikrų chemikalų, pasidaro dirbtinio pluošto skiedinys. Tas skiedinys virinamas ir po aukštu spaudimu varomas variniais vamzdeliais į kumščio didumo metalines galvutes. Tos galvutės pridrūtintos greitai besisukančių verpsčių. Jos turi labai mažytes, plauko dydžio, skylutes. Per jas trykšta skiedinys ir pagavęs oro, greitai sukietėja į plauko storio pluoštelį. Toje galvutėje randasi tiek skylučių, kokio siūlo norima susukti 16, 18, 24. Po virš minėta galvute, smarkiai besisukanti verpstė iš keleto pluoštelių susuka siūlą: gražų, tvirtą ir vienodo storio. Didžiumoj tas siūlas baltas. Bet jei paklausa yra spalvoto siūlo, tai skiedinys nusplavuojamas ir siūlas perdėm spalvuotas. Jis niekuomet nebluks.

Klausiu inž. Vetos: "Kur jūs dedat tuos siūlus, tiek daug jų pagamindami"? Jis man sako: "Pirmiausia aprūpiname mūsų respublikos audinyčias. O perviršį parduodam į užsienį. Mūsų audinyčiose audžiama nylonas, dekronas ir kitokiais pavadinimais audiniai."

Kauno **Dirbtinio pluošto kombinatas** yra tikrai tos pramonės šedevras, milžinas. Jis—plieno, betono ir stiklo palocius. Visų jo skyrių salės, koridoriai ir raštinės erdvios, šviesios ir švarios. Mūsų, 24-rių, grupelė pasklidom kaip žasiukai ir kuoklinėjom. Mūsų gidai turėjo rūpesčio mus ganyti. Bijojo, kad nepaklystumėm.

(Bus daugiau)

An Appeal by the American Committee

Dear Friend,

We wish to extend to you, one of the American Committee's family of friends all over the country, our warmest greetings for the holiday season.

For years the American Committee for Protection of Foreign Born has fought to end exile and second class citizenship. We were greatly encouraged when 23 Senators and 50 Congressmen joined in co-sponsoring bills (S 3202 and H-R 15092) for a time limit on deportation and citizenship cancellation. We made national mailings and did our best to mobilize support for these bills. We were invited to testify at hearings. The hearings were cancelled and Congress failed to act. We believe that the fight must go on to win elementary security and fair play for all foreign born.

We are challenging another injustice. Every January some 3,000,000 lawful residents who have committed no offense are required to register with the Justice Department as if they were criminals. We believe this practice is dangerous for the rights of all. Registration of the non-citizen, if continued, leads to registration of the citizen.

We are well aware that attacks on constitutional rights are increasing. In the Spring of 1970 we sponsored a conference and took action against repressive bills in Congress.

We want to continue our efforts in behalf of the foreign born and for democratic rights for all. Your contribution will help us.

Sincerely yours,

Dr. Paul Lehman
Chairman

Lee H. Ball
Treasurer

Louise Pettibone Smith
Honorary Chairman

American Committee for Protection of Foreign Born, 49 East 21st Street, New York, N. Y. 10010

Moterų Klubas Dėkoja

Pirmiausia reikia tarti širdingą ačiū klubietei Helen Feiferienei už taip išsamiai ir interesingai parašytą korespondenciją iš Klubo parengimo įvykusio lapkričio 29 d.

Čia norime tarti žodį kitą apie nares, prisidėjusias su darbu, kad padarius parengimą sėkmingu.

Gaspadinės — Julija Lazauskienė, Anne Yakštis ir Adelė Rainienė — dirbo kelias dienas. Joms sekmadienį atėjo į pagalbą Nastė Buknienė, Bronė Keršulienė ir Nellie Ventienė. L. Kavaliauskaitė dirbo prie įžangos bilietų. Jonas Lazauskas dirbo prie gėrimų. Jam gelbėjo Povilas Venta. Helen Siaurienė ir H. Feiferienė prisidėjo prie bilietų pardavinėjimo.

Ma'sto namie padarė ir atnešė: Paulina Meškienė, Albina Vaznienė, Lilija Kavaliauskaitė, Ona Čepulienė, Bronė Keršulienė, Frances Mažilienė, Domicelė Galinauskienė, Adelė Petraitienė, Marcelė Yakštienė, A. Dobilienė, Genė Danilevičienė ir Elzbieta Kasmočienė.

Pinigais prisidėjo: N. Kaulinienė iš Huntington, N. Y., $5; Eleanora Sungailienė $5; Josephine Augutienė $5; Anna Cibulsky $3; Irena Levanienė $2.

Kadangi E. Kasmočienės gimtadienis buvo tą dieną, tai jos dukrelė atnešė "Happy Birthday" tortą. Visi jai sudainavome "Ilgiausių metų."

Anna Cibulsky pardavinėjo brošiurėles. Ruth Bell įstojo į LLD.

Programos atlikėjams ir visiems bent kuo prisidėjusiems bei atsilankiusiems — širdingas ačiū!

Klubo Pirmininkė
Ieva Mizarienė

Mieste pasidairius

Vokiečių kalba dienraštis "Staats - Zeitung und Herold" su sausio 1 d. pradės išeidinėti tik du kartus į savaitę. Finansiniai trukumai verčia tai daryti.

Šis laikraštis pradėjo išeidinėti New Yorke 1834 metais. Tai vienas seniausių laikraščių Amerikoje.

Daugelis laikraščių dėl finansinių trukumų turėjo būt sumažinti arba visai uždarė.

— — —

Harleme įvyko persišaudymas policijos su kidnaperiu, kuris turėjo tris žmones, kaip užstatus. Po keleto šūvių policija įsiveržė į jo kambarį ir suėmė kidnaperį.

Jis prisipažino esąs Charles Mathis iš Philadelphijos. Jis turi ilgą kriminalinį rekordą. Kaltinamas žmogžudystėje, pasikėsinime ant žmonių gyvasčių ir nelegaliu ginklų turėjimu.

— — —

Queens Komitetas išlaisvinti Angela Davis šaukia masinį protesto susirinkimą penktadienį, gruodžio 11, 5:30 vakare, First Presbyterian Church in Jamaica, 89-60 164 St.

Komitetas kviečia visus prisidėti prie Angela Davis išlaisvinimo.

— — —

Pagarsėjusi artistė Aretha Franklin pareiškė, kad gali uždėti $100,000 ar $250,000 kaucijos už Angela Davis.

Ji reikalauja, kad Angela Davis. būtų paleista iš kalėjimo po užstatu ir galėtų laisvai apsiginti nuo primetimo jai žmogžudystės, kurios ji nepapildė.

— — —

Kompartijos generalinis sekretorius Hall aiškina, kad taikos judėjimas turi būt praplėstas ir pagyvintas, kad į tą judėjimą būtų įtraukta naujų jėgų.

Hall nurodo, kad trockistai savo "revoliucinėmis" frazėmis kenkia progresyviam judėjimui ir kovai prieš karą Indokinijoje.

— — —

Kompartijos New Yorko skyrius reikalauja valdžios imti žingsnių, kad būtų surasti bombos padėjėjai prie tarybinių lėktuvų agentūros raštinės ir tinkamai nubausti.

Manoma, kad tai žydų nacionalistų darbas, nes kas tai po bombos sprogimo pranešė, kad žydai keršija Tarybų Sąjungai už žydų neleidimą išvykti Izraelin. Bomba sprogo nakties laiku, sutriuškino priekinį langą.

— — —

Batų siuvėjai nuolat piketuoja Pappagallo firmą, 122 Fifth Ave. Jie reikalauja kontrakto atnaujinimo su pagerinimu.

Maj. Lindsay ir 25 jo administratoriai bei komisionieriai nusimušė algas po $1,000 į metus, kad sutaupytų miestui finansų.

Gaudami po $45,000 į metus, jie gali lengvai po tūkstantį nusimušti. Bet kaip su 500 miesto tarnautojų, kuriuos visai iš darbo paleidžia?

-:- -:- -:-

Kai majoras Lindsay paskelbė, kad bus paleista daugiau kaip 500 miesto tarnautojų, tai dabar viešbučiai, valgyklos ir kitos įstaigos pradėjo mažinti tarnautojų skaičių.

New Yorke nedarbas smarkiai didėja, ekonominė padėtis blogėja, miestas eina prie finansinės krizės.

-:- -:- -:-

Moterys ir vaikai gruodžio 12 d. piketuos majoro Lindsay rezidenciją. Reikalaus, kad 24 vaikų priežiūros centrai ir aborcijų klinikos būtų be jokio mokesčio.

Pikietą rengia Moterų Streiko Koalicija. Pusė milijono vaikų New Yorke reikalingi nemokamos priežiūros. Dabar vaikų centrai tegali priimti tik 7,000 vaikų.

Taksių vairuotojai pagaliau paskelbė streiką, kuris sudaro daugeliui daug nesmagumo. Ypač apsunkina lėktuvais keleivius. Streikieriai reikalauja didesnio atlyginimo ir tam tikros apsaugos nuo plėšikų.

— — —

Naujame 47 aukštų apartmentiniame name ant Third Ave. ir 56 St. kilus ir greitai išsiplėtus gaisrui žuvo trys patarnautojai ir 68 žmonės buvo sužeisti. Namas buvo skaitomas geriausiai apsaugotas nuo gaisro.

— — —

Areštavo 3 jaunus vyrus ir 3 merginas. Kaltina juos suokalbyje išsprogdinti banką, minint metinę sukaktį nuo Chicagoje policijos šūviais užmuštų Juodųjų panterių vado Fred Hamptono.

— — —

Ketvirtadienio naktį Queense sabotažninkai nutraukė telefonų laidus ir uždarė daugiau kaip 10,000 telefonų.

Rep.

Hartford, Conn. — 700 mokytojų vienbalsiai nubalsavo toliau tęsti streiką. Pasitarimai dėl naujo kontrakto tęsiami.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Jeigu jūsų TV sugedo, kreipkitės pas mus. Mes taisome Televizorius—spalvotus ir nespalvotus. Parduodame ir įtaisome Antenas. Taisome ir radijus, HI-FI ir STERO. Įstatome antennas dėl spalvotų televizorių ir Master Antennas. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu. Kalbame lietuviškai.

Dėl daugiau informacijų, prašome skambinti: 647-2327. REDDING ELECTRONICS, 3414 Fulton St., Brooklyn, N. Y. 11208.

(87-94)

WEST FRANKFORT, ILL.

Norėčiau surasti senyvą žmogų, kuris pagelbėtų man prie namo, ir palaikytų draugystę. Vienai labai nuobodu gyventi. Turiu namą iš penkių kambarių, su visais įtaisymais. Taipgi ir šaltu oru vėdinamas vasarą. Dujų šiluma. Du miegami kambariai su naujais rakandais. Su pragyvenimu nereikės rūpintis. Būtų gerai, kad būtų sveikas ir turėtų automašiną, nes šiame miestelyje nėra autobusų, reikia kreiptis į Taxi Co. Rašykite: Mary Sarpolus, 611 No. Parkhill, West Frankfort, Ill. 62896. (91-92)

Parengimų Kalendorius

Gruodžio 31 d.

New Yorko Aido choro Naujų metų sutiktuvės. Pradžia 8 val. vakare. Didelė vakarienė ir visokios vaišės. Tik $5 asmeniui.

Vieta Laisvės salė, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke.

Užpuolė, sumušė ir apiplėšė

Gruodžio 4-os dienos vakare, 7 valandą, du jauni plėšikai apvogė ir apdaužė draugę Uršulę Bagdonienę.

Uršulė grįžo autobusu iš Freeport, L. I., ir išlipus prie Jamaica Bus Terminal skubėjo paimti autobusą į Flushing. Tuo kartu priėjusi jauna mergina paprašė 25 centų (kvoterio), o kai Uršulė bandė atidaryti savo rankinuką, mergina staigiai griebė ir bandė išlupti iš jos rankų. Uršulė turėdama rankinuke savo dienos užsidarbį, bandė neduoti. Tuo metu prišoko kitas jaunas vyrukas, pristūmė Uršulę prie namo sienos, daužė galvą ir visą kūną, ir pagriebę rankinuka pabėgo. Biskelį pagulėjusi gatvėje, Uršulė atsigavo ir dairėsi policijos, bet, deja, nė vieno policininko nematė. Reikia vaižuoti namo, bet neturi pinigų. Gerai, kad Flushing autobuso vairuotojas jos pasigailėjo ir parvežė veltui.

Sekančią dieną, vienas taximetro vairuotojas surades Uršulės rankinuką gatvėje, paskambino telefonu ir atnešė į namus.

Yra blogų ir gerų žmonių. Tačiau patartina nenešioti rankinukuose pinigų, o ieigu jau pasitaiko tokia nelaimė, tai plėšikas lai nešasi tik rankinuką. Prieš juos neatsilaikysi — tik nukentėsi.

Skaudžioje nelaimėje ištiktą Uršulę Bagdonienę guodžiame geru žodžiu ir linkime greit susveikti nuo skaudžių plėšiko smūgių.

H. F.

GRĄŽINKIT LIETPALTĮ

Lapkričio 29 dieną Moterų Klubo parengime kažin kas paėmė mano lietpaltį ir išsinešė, o savo paliko. Mano lietpaltis gelsvos spalvos su pamušalu.

Taigi. kas paėmėt, tuoj grąžinkit man ir atsiimkit savąjį.

Jonas Juška
113-09 107th Ave.
Richmond Hill, N. Y.
Tel. VI. 8-3675
P.S. Galit atnešti kad ir į "Laisvės "raštinę.

Meksikos miestas.— Meksikos naujasis prezidentas Echeverria gruodžio 1 d. užėmė prezidento vietą. Jis paskyrė kabinetą iš 15 žmonių, tarp kurių tik trys paliko senieji sekretoriai.

ILGIAUSIŲ METŲ

Linkime mūsų mylimam tėveliui ir seneliui

KAZIMIERUI NEČIUNSKUI

stiprios sveikatos ir sekmės proga jo 80 metų gimimo dienos — gruodžio 7-ą. Netik jo šeima linki jam viso gero, bet ir jo artimi draugai ir bičiuliai, su kuriais jis per ilgus metus dirbo kartu.

Adela ir **Aldona,** dukros
ir jų vyrai
Eileen, Michael ir **Ann-Marie,**
Hicksville, N. Y. anūkai